

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Prop. 148 S

(2015–2016)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Samtykke til ratifikasjon av Minamata-
konvensjonen om kvikksølv

Innhold

1	Innledning	5	8	Vurdering	9
2	Generelt om innholdet i Minamata-konvensjonen	5	9	Tilrådning	10
3	Forhandlingene	5		Forslag til vedtak om samtykke til ratifikasjon av Minamata- konvensjonen om kvikksølv	10
4	Nærmere om de enkelte artikler i avtalen	6			
5	Fremtidig utvikling	8		Vedlegg	
6	Forholdet til norsk rett	8	1	Minamata-konvensjonen om kvikksølv	11
7	Økonomiske og administrative konsekvenser	8			

Prop. 148 S

(2015–2016)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Samtykke til ratifikasjon av Minamata-konvensjonen om kvikksølv

*Tilråding fra Utenriksdepartementet 17. juni 2016,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Innledning

Forhandlinger om en ny kvikksølvavtale ble avsluttet 19. januar 2013. Landene var da enige om en bindende konvensjonstekst for å redusere utvinning, omsetting, bruk og utslipp av kvikksølv. Avtalen har fått navnet *The Minamata Convention on Mercury*, på norsk *Minamata-konvensjonen om kvikksølv*, heretter betegnet som Minamata-konvensjonen.

Avtalen ble formelt vedtatt og signert av 92 land på den diplomatiske konferansen 10.–11. oktober 2013 i Kumamoto, Japan. Norge signerte også avtalen da. Avtalen vil tre i kraft når 50 land har ratifisert den. USA ratifiserte avtalen allerede i november 2013, og ble dermed første land som ratifiserte Minamata-konvensjonen.

Minamata-konvensjonen er for Norge en viktig avtale, da den bidrar til å beskytte helse og miljø fra langtransportert kvikksølvforurensning. Den innebærer også partsbidrag og økonomiske konsekvenser gjennom administrativ oppfølging på møtedeltakelse og rapportering. Det er derfor vurdert at Stortingets samtykke er nødvendig i medhold av grunnloven §2.6 annet ledd.

Som vedlegg følger avtalen i engelsk originaltekst, med oversettelse til norsk.

2 Generelt om innholdet i Minamata-konvensjonen

Minamata-konvensjonen gir bindende regler for å beskytte helse og miljø mot utslipp av kvikksølv. Avtalens bestemmelser regulerer tilførsel av kvikksølv til markedet fra gruvevirksomhet eller andre kilder, bruk av kvikksølv i produkter og prosesser og utslipp til luft og vann. Den har et eget kapittel om bruk av kvikksølv i småskala og håndverksmessig gullgraving, som sammen med utslipp fra kullkraftverk er den største kilden til kvikksølvutslipp. Avtalen regulerer også lagring av kvikksølv og håndtering av avfall. Avtalen vil også bidra til å støtte arbeid i utviklingsland for å redusere kvikksølvutslipp gjennom teknisk assistanse og kapasitetsbygging, og det er også en finansiell mekanisme i avtalen.

3 Forhandlingene

Konvensjonen kom på plass etter lang tids internasjonale forhandlinger. Bakgrunnen for forhandlingene lå i den globale risiko for helse og miljø som kvikksølv utgjør. I 2001 ble det innenfor rammen av FNs miljøprogram (UNEP) enighet om å gjøre en global risikovurdering. Denne konkluderte med at det var behov for global handling. Norge foreslo sammen med Sveits i 2003 å starte

forhandlinger om en ny global konvensjon for kvikksølv. Dette var det likevel ikke enighet om, og først i 2009, etter at USA snudde i saken, ble det enighet om å starte forhandlingene.

Avtalen ble fremforhandlet av en forhandlingskomité under ledelse av FNs miljøprogram. Deltakelse i forhandlingskomiteen har vært åpen for alle stater, samt internasjonale organisasjoner og representanter fra det sivile samfunn som observatører. På det avsluttende femte forhandlingsmøtet var alle substansielle forhold avklart.

På den diplomatiske konferansen i Japan ble det fattet vedtak som ga mandat til forberedende arbeid frem til konvensjonen trer i kraft. Det ble opprettet et eget interimsekretariat for arbeidet, og dette ble lagt til FNs miljøprogram.

4 Nærmere om de enkelte artikler i avtalen

Fortalen og artikkel 1 fastsetter målsetningen og bakgrunnen for konvensjonen. Målet med Minamata-konvensjonen er å beskytte helse og miljø fra menneskeskapte utslipp av kvikksølv. Fortalen understreker den globale bekymring som finnes for de alvorlige negative effekter kvikksølv har for helse og miljø. Fortalen viser også til de alvorlige helseskadene som kvikksølvutslipp ga opphav til i Minamata i Japan.

Artikkel 2 inneholder definisjoner av de sentrale begrepene i konvensjonen, bl.a. kvikksølv og kvikksølvforbindelser, beste tilgjengelige teknikker og tillatt bruk. Det fremgår blant annet at begrepet «kvikksølvtilsatt produkt» omfatter produkter der en kvikksølvforbindelse er tilsatt med hensikt.

Artikkel 3 definerer kvikksølv og regulerer også bl.a. handel med kvikksølv til tillatt bruk eller til avfallsbehandling. Partene skal ikke tillate drift av nye kvikksølvgruver etter at konvensjonen har trådt i kraft, og kvikksølvgruver som var i drift skal stenges innen 15 år etter ikrafttredelse av konvensjonen. Lagre av kvikksølv skal kartlegges. Kvikksølv fra nedlagte kloralkalianlegg skal avfallbehandles uten at det fører til gjenvinning eller ombruk av kvikksølv. Det kreves informert samtykke fra importlandet ved handel med kvikksølv mellom parter. Eksport av kvikksølv til et land som ikke er part i konvensjonen er kun tillatt etter skriftlig samtykke og med sertifisering som viser at mottakerlandet vil håndtere kvikksølvet forsvarlig. Når det gjelder forholdet til andre internasjonale avtaler, herunder også handelsavtaler, fastslås det i fortalen at disse og konvensjonen er gjensidig støttende og at det ikke er noe hierarki

mellom dem, samtidig som konvensjonen ikke berører eksisterende rettigheter og forpliktelser. Konvensjonen forplikter partene til å iverksette tiltak for å beskytte menneskers helse og miljøet mot menneskeskapte utslipp av kvikksølv. Partene er dermed enige om behovet for tiltak mot kvikksølv for å beskytte helse og miljø. WTO-regelverket og andre handelsavtaler er ikke til hinder for slike tiltak. De er heller ikke til hinder for at slike tiltak gjøres gjeldende overfor ikke-parter, så lenge vilkårene om tilstrekkelig vitenskapelig grunnlag og at de ikke innebærer vilkårlig forskjellsbehandling eller skjult handelshindring, er oppfylt. Disse vilkårene er oppfylt for tiltakene i konvensjonen.

Artikkel 4 omhandler kvikksølvtilsatt produkter og forbyr fra og med 2020 produksjon, import og eksport av et utvalg produkter tilsatt kvikksølv, listet i konvensjonens vedlegg A, del I. Forbudet vil omfatte bruk av

- batterier som er tilsatt kvikksølv, med unntak av to typer knappecellebatterier som gis en grenseverdi på 2 vektprosent kvikksølv,
- kvikksølvholdige brytere og releer, med unntak av to definerte spesialprodukter,
- lyspærer med kvikksølv over fastsatte grenser,
- kosmetikk, inkludert hudkremer,
- plantevernmidler, biocider og topiske antiseptiske midler, og
- flere ikke-elektroniske måleinstrumenter inneholdende kvikksølv, såfremt kvikksølvfrie alternativer er tilgjengelig.

Artikkelen inneholder også krav om iverksettelse av diverse tiltak for redusert bruk av kvikksølvholdige produkter listet i del II av vedlegg A. Denne listen inneholder kun tannamalgam.

Artikkel 5 forbyr bruk av kvikksølv i produksjonsprosesser listet i konvensjonens vedlegg B, og omfatter acetaldehydproduksjon fra 2020 og kloralkaliproduksjon fra 2025. Videre inneholder artikkel 5 krav om tiltak for å redusere bruk av kvikksølv. Tiltakene skal gjøres gjeldende for tre andre industrielle prosesser.

Artikkel 6 gir partene adgang til å søke om ett eller to unntak fra de utfasingsdatoene for forbud mot produkter eller prosesser som er satt opp i vedleggene A og B.

Artikkel 7 regulerer bruk og utslipp av kvikksølv i småskala gullutvinning. Dersom småskala gullutvinning forekommer i mer enn «ubetydelig» omfang, skal det utvikles og gjennomføre en nasjonal handlingsplan i tråd med kravene i vedlegg C.

Artikkel 8 bestemmer at utslipp av kvikksølv til luft skal kontrolleres, og reduseres der det er

mulig. Utslippskilder som omfattes av artikkelen er kullfyrte kraftverk, kullfyrte industrikjeler, smelte- og røsteprosesser brukt i produksjon av ikke-jernholdige metaller, avfallsforbrenningsanlegg og produksjonsanlegg for sementklinker. For nye utslippskilder skal hver part kreve bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT) og beste miljøpraksis (BEP). For eksisterende kilder kan hver part velge mellom fem virkemidler for å regulere utslippene, der BAT og utslippsgrenser er blant virkemidlene. Utslippene fra relevante eksisterende kilder skal reduseres over tid ved å bruke virkemidlene. Hver part skal ha et utslippsregnskap over utslipp til luft.

Artikkel 9 omhandler kvikksølvutslipp til vann som ikke er omfattet av andre artikler i konvensjonen. For disse kildene skal man gjennomføre tiltak for å kontrollere utslippene ved beste tilgjengelige teknikker (BAT), beste miljøpraksis (BEP), utslippsgrenser, tiltak rettet mot andre stoffer som også har effekt på kvikksølv eller andre virkemidler.

Artikkel 10 stiller opp krav til midlertidig lagring av elementært kvikksølv og kvikksølvforbindelser, med sikte på tillatt bruk under konvensjonen.

Artikkel 11 stiller krav til miljømessig forsvarlig håndtering av avfall bestående av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser, eller avfall kontaminert med kvikksølv eller kvikksølvforbindelser. Partsmøtet skal vedta krav til miljømessig forsvarlig håndtering av kvikksølvavfall. Kvikksølvavfall skal kun gjenvinnes for tillatt bruk under konvensjonen. Grensekryssende transport av kvikksølvavfall er kun tillatt for avfallsbehandling som er miljømessig, og transporten må være i tråd med Basel-konvensjonen.

Artikkel 12 krever at medlemsland skal bestrebe å utvikle hensiktsmessige strategier for å identifisere og vurdere grunn som er forurenset med kvikksølv eller kvikksølvforbindelser. Partsmøtet skal vedta veiledning for håndtering av forurenset grunn.

Artikkel 13 sier at partene skal bidra med finansielle ressurser for å gjennomføre konvensjonen. En finansiell mekanisme for å støtte utviklingsland og overgangsøkonomier inkluderer den globale miljøfasiliteten (GEF) og et spesifikt program for institusjonell styrking gjennom kapasitetsbygging og teknisk assistanse der dette faller utenfor GEFs mandat.

Artikkel 14 sier at partene skal samarbeide om å bidra med kapasitetsbygging og teknisk assistanse til utviklingsland, særlig til minst utviklede land, og overgangsøkonomier. Industriland

(«developed countries») skal fremme utvikling og overføring av miljøvennlig teknologi. Konvensjonen inneholder ingen bestemmelse om hvilke land som er å anses som «industriland».

Artikkel 15 fastsetter en etterlevelsme-kanisme som skal bidra til gjennomføring og etterlevelse av konvensjonens bestemmelser. Mekanismen skal være fasiliterende av natur. Det etableres en egen komité med 15 medlemmer, og denne vil gi anbefalinger til partsmøtet.

Artikkel 16 om helseaspekter oppfordrer partene til å utvikle og gjennomføre strategier og programmer for å identifisere og beskytte sårbare grupper.

Artikkel 17 regulerer utveksling av forskjellige typer informasjon. Det skal opprettes nasjonale kontaktpunkt for utveksling av informasjon.

Artikkel 18 omhandler spredning av offentlig tilgjengelig informasjon om helse- og miljøeffekter forbundet med kvikksølv, om kvikksølvfrie alternativer, informasjon beskrevet i artikkel 17, forskning, utvikling og overvåkingsresultater samt aktiviteter for å imøtekomme forpliktelser etter konvensjonen.

Artikkel 19 omhandler forskning, utvikling og overvåking der partene skal samarbeide om å utvikle og forbedre blant annet oversikten over bruk og utslipp, modellering og overvåkingsdata på kvikksølv i utsatte befolkningsgrupper og i miljøet og kartlegge effekter av kvikksølveksponering på mennesker og miljø og kunnskapen om kvikksølvfrie produkter og prosesser.

Artikkel 20 sier at partene kan utvikle og iverksette gjennomføringsplaner for å oppfylle forpliktelsene som følger av konvensjonen.

Artikkel 21 forplikter partene å rapportere til sekretariatet om hvilke tiltak som er iverksatt for å gjennomføre avtalen.

Artikkel 22 sier at partsmøtet skal vurdere konvensjonens effektivitet og resultater, første gang senest seks år etter ikrafttredelse.

Artikkene 23 og 24 etablerer partsmøtene og sekretariatet. Sekretariatsfunksjonen skal i utgangspunktet utføres av direktøren for De forente nasjoners miljøprogram.

Artikkel 25 inneholder regler for tvisteløsning. Partene skal primært søke å løse tvister gjennom forhandlinger. På tidspunktet for ratifikasjon, godtakelse eller tiltredelse, eller eventuelt på et senere tidspunkt, kan den enkelte part erklære at Den internasjonale domstolen og/eller en voldgiftsprosedyre beskrevet i vedlegg E del I anerkjennes som obligatorisk tvisteløsningsmekanisme. Dersom forhandlinger ikke fører frem, og partene ikke har godtatt samme

tvisteløsningsmekanisme, kan saken fremmes for meglingsprosedyren som følger av vedlegg E del II. Før ratifisering av avtalen må det avgjøres om Den internasjonale domstolen og/eller en voldgiftsprosedyre skal anerkjennes som obligatorisk tvisteløsningsmekanisme. I andre sammenhenger har Norge valgt Den internasjonale domstolen. Meglingsprosedyren i vedlegg E del II kan bli aktuell dersom den andre parten i en tvist ikke har valgt samme tvisteløsningsmekanisme som Norge.

Artiklene 26 og 27 bestemmer reglene for endringer i konvensjonen, vedtakelse av nye vedlegg og endringer i vedlegg. Endringer i konvensjonen kan foretas med tre fjerdedels flertall. Det er kun parter som ratifiserer, godkjenner eller tiltrer endringer som blir bundet av den endrede avtalen. Nye vedlegg kan kun omhandle saksbehandlingsmessige, vitenskapelige, tekniske eller administrative forhold. Forslag og vedtakelse av nye vedlegg skjer etter samme fremgangsmåte som endringer i konvensjonen. Parter som ikke godtar nye vedlegg må meddele dette til depositar innen ett år. For øvrige parter vil vedtaket tre i kraft et år etter offentliggjøring. Endringer i vedlegg skjer etter de samme regler som gjelder nye vedlegg. Imidlertid har parter ved ratifikasjon av konvensjonen mulighet til å erklære at ratifikasjon, godkjennelse eller tiltredelse er nødvendig for at endringer av vedlegg skal tre i kraft for parten, se artikkel 30 femte ledd.

Artikkel 28 sier at utgangspunktet er at alle parter har én stemme. Et unntak er regionale økonomiske integreringsorganisasjoner, eksempelvis EU. Innenfor sitt kompetanseområde kan organisasjonen utøve sin stemmerett med et antall stemmer lik det antallet av dens medlemsstater som er part i konvensjonen. Dette innebærer at organisasjonen kan avgi stemme selv om organisasjonens medlemsstater ikke er tilstede på partskonferansen. Motsetningsvis må stater som ikke er medlem av regionale økonomiske integreringsorganisasjoner delta for å kunne avgi stemme.

Artiklene 29 til 35 gir avsluttende bestemmelser om blant annet undertegning, ratifikasjon og oppsigelse. Alle land oppfordres til å formidle informasjon om hvordan konvensjonen skal gjennomføres idet landet ratifiserer, godtar, godkjenner eller tiltrer konvensjonen. Konvensjonen trer i kraft 90 dager etter at 50 land har ratifisert, godkjent eller tiltrådt konvensjonen. Etter artikkel 32 er det ikke anledning til å ta reservasjoner. FNs generalsekretær er depositar for konvensjonen.

Vedleggene utgjør en integrert del av konvensjonen.

Vedlegg A lister hvilke kvikksølvtilsatte produkter som er forbudt (del I) og hvilke produkter man skal redusere bruken av (del II), jf. artikkel 4.

Vedlegg B lister hvilke prosesser som er omfattet av forbudet, og i hvilke prosesser man skal søke å redusere utslippene, jf. artikkel 5

Vedlegg C fastsetter innholdet i nasjonale handlingsplaner for småskala gullgraving, jf. artikkel 7.

Vedlegg D lister kilder for kvikksølvutslipp til luft som er omfattet av artikkel 8.

Vedlegg E omhandler voldgifts- og meglingsprosedyrer omtalt i artikkel 25.

5 Fremtidig utvikling

De enkelte artiklene fastsetter krav og forpliktelser, mens konkrete grenseverdier eller nærmere områder som er omfattet av kravene er fastsatt i vedleggene. Det forventes at vedleggene vil endres vesentlig over tid da teknologisk og økonomisk utvikling gjør det mulig å bli enige om strengere krav. Dette kan omfatte strengere grenseverdier for produkter som finnes i vedleggene, nye produktgrupper, nye krav til prosesser eller nye kilder for utslipp til luft.

6 Forholdet til norsk rett

Avtalen nødvendiggjør ikke lov- eller forskriftsendring. Med hjemmel i først og fremst forurensningsloven og produktkontrollloven regulerer Norge allerede kvikksølv strengere enn det som følger av avtalen. Det vises her bl.a. til systemet for utslippstillatelse etter forurensningsloven, samt annet regelverk gitt med hjemmel i forurensningsloven. I produktforskriften, som er gitt med hjemmel i produktkontrollloven, er det et generelt forbud mot kvikksølv i produkter, og Norge har her et forbud som går noe lenger enn det som finnes EU-området, bl.a. ved å ha et forbud mot kvikksølv i amalgam. For elektroniske og elektriske produkter følger Norge felles EU-regelverk der bruk av kvikksølv er strengere begrenset enn det avtalen legger opp til. Også annet norsk regelverk, som på avfallsområdet, er felles kjemikalierregelverk Norge har med EU gjennom EØS-avtalen.

7 Økonomiske og administrative konsekvenser

Dagens avtale vil ikke ha administrative eller økonomiske konsekvenser av betydning for Norge.

Det er ikke nødvendig med forskrifts- eller lovendring ut fra dagens avtale. Også ved fremtidige endringer av vedleggene der strengere regulering blir gjennomført vil Norge og EU som vi har felles regelverk med, etter all sannsynlighet ha gjennomført slik regulering nasjonalt.

Norge vil bidra med årlige obligatoriske partsbidrag til arbeidet under konvensjonen, delta på møter og følge opp konvensjonsarbeidet. Kostnader som følger av at Norge blir part i konvensjonen skal dekkes innenfor Klima- og miljødepartementets gjeldende budsjetttrammer.

Av artikkel 13 fremgår det at partene skal søke å bidra med finansielle ressurser for å bidra til å gjennomføre konvensjonen i utviklingsland. Den globale miljøfasiliteten GEF (Global Environment Facility) er valgt som finansiell mekanisme. Norsk bidrag dekkes gjennom bidraget til GEF fra Utenriksdepartementet.

8 Vurdering

Avtalen er i tråd med gjeldende norsk politikk for å stanse utslipp av miljøgifter og å etablere en global avtale for kvikksølv. Dette er bl.a. nedfelt i St.meld. nr. 14 (2006–2007) *Sammen for et giftfritt miljø – forutsetninger for en tryggere fremtid*, der det står at regjeringen vil arbeide for en global avtale som strengt begrenser bruk og utslipp av kvikksølv. Norges pådriverrolle omtales også i Meld. St. 14 (2010–2011) *Mot en grønnere utvikling*.

Norge har vært en sterk pådriver i saken, og var det landet som i 2003, sammen med Sveits, først tok til orde for at det skulle etableres en global avtale om kvikksølv. I forhandlingene var Norge pådriver for en ambisiøs avtale for å redusere utslippene.

Avtalen er i tråd med den generelle norske politikken om å styrke internasjonal regulering av miljøgifter for å stanse utslipp også til norsk miljø. For et land som Norge, som mottar langtransporterte forurensninger med luft- og havstrømmer, er globale avtaler helt nødvendige for å kunne redusere utslipp av miljøgifter som kvikksølv til Norge og til nordområdene.

Kvikksølv er utbredt i norsk natur gjennom langtransportert forurensning. Dette har ført til bl.a. landsdekkende kostholdsråd om at gravide og ammende bør unngå stor, fiskespisende ferskvannsfisk, og også andre bør begrense inntaket av slik fisk.

Norge har derfor svært mye å tjene på at Minamata-konvensjonen fungerer godt og utvikles til å regulere kvikksølvutslipp enda stren-

gere. Kostnadene for Norge er beskjedne, jf omtale av de økonomiske og administrative konsekvenser.

Norge kan avgi erklæring om at Den internasjonale domstolen og/eller en voldgiftsprosedyre som beskrevet i vedlegg E del I anerkjennes som obligatorisk tvisteløsningsmekanisme. Norge har i noen tilfelle anerkjent kompetansen til Den internasjonale domstol, men også ofte latt være å gi noen erklæring. I de tilfelle vi ikke avgir erklæring må vi da enten følge øvrige prosedyrer for tvisteløsning i den aktuelle avtalen, eller bli enig med motpart i tvist om mekanisme i den aktuelle saken. *Norge har preferanse for den internasjonale domstolen, og det anbefales derfor å avgi en erklæring om at vi anerkjenner den internasjonale domstol som tvisteløsningsmekanisme.*

Vedleggene til konvensjonen regulerer de saksbehandlingsmessige, vitenskapelige, tekniske eller administrative forhold knyttet til de ulike artiklene. Norge har mulighet for å erklære at ratifikasjon, godkjenning eller tiltredelse er nødvendig for at endringer av vedlegg skal tre i kraft for Norge. Konvensjonen forventes å få relativt mange tekniske endringer i vedleggene. Dette vil være endringer som trolig ikke vil nødvendiggjøre endringer i norsk regelverk. Norsk og europeisk regelverk for kvikksølv er det som ligger lengst fremme, og enighet om tekniske endringer vil måtte være tilpasset også de land med mindre ambisiøst regelverk. Eventuelle endringer i norsk regelverk vil også finne sted gjennom endringer i felles EØS-regelverk før det blir gjeldende regelverk i Minamata-konvensjonen.

Dersom det likevel mot formodning skulle bli nødvendig med endringer, vil det dreie seg om mindre tekniske endringer i form av ytterligere begrensninger på bestemte produkter eller prosesser som kan gjennomføres ved forskriftsendringer vedtatt av Klima- og miljødepartementet. Det er svært usannsynlig at det vil nødvendiggjøre lovendring, eller at det skulle ha budsjettmessige konsekvenser eller for øvrig kreve Stortingets samtykke. Dersom det likevel skulle bli behov for slikt samtykke, vil man ha ett år på seg fra vedtakelse av endring til å innhente samtykke og lov- eller budsjettvedtak. Skulle slikt samtykke og vedtak ikke fattes, vil Norge kunne falle tilbake på adgangen til å meddele depositar at nye vedlegg eller endringer i vedlegg ikke godtas.

Det anses derfor for mest hensiktsmessig og administrativt besparende å godta endringer gjennom den hovedprosedyre som konvensjonen legger opp til. Det innebærer at om Norge ikke

godtar nye vedlegg eller endringer i disse, må dette meddeles til depositar innen ett år. Tilsvarende prosedyre finnes i Klimakonvensjonen og Kyoto-protokollen. Ordningen med at man ved ratifikasjon kan erklære at særskilt ratifikasjon av endringer i vedleggene er nødvendig, finnes i to andre konvensjoner på miljøgiftsområdet, *Stockholm-konvensjonen* om persistente organiske forbindelser og *Rotterdam-konvensjonen* om handel med farlige kjemikalier. Norge og de fleste andre land har der valgt å ikke erklære at særskilt ratifikasjon er nødvendig for endringer i vedlegg. Også for Minamata-konvensjonen forventes det at fire EU-land vil velge dette for Minamata-konvensjonen. USA har imidlertid valgt å erklære at endringer kun vil gjelde ved særskilt ratifikasjon. De fire EU-landene har gjort dette på grunn av sine konstitusjonelle krav.

Erfaringene med ordningen fra Stockholm- og Rotterdam-konvensjonen er at det har vært uproblematisk å holde oversikt over vedleggsendringer og forholdet til norsk rett. Det antas at endringene i vedleggene for kvikksølv blir på et

mer teknisk og detaljert nivå enn endringer i vedleggene for Stockholm-konvensjonen, da endringer i vedleggene under Minamata-konvensjonen vil være rettet mot innstramminger i reguleringen av kvikksølv, ikke helt nye stoffer som under Stockholm-konvensjonen.

9 Tilrådning

Klima- og miljødepartementet tilrår at Norge ratifiserer Minamata-konvensjonen om kvikksølv. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Utenriksdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til ratifikasjon av Minamata-konvensjonen om kvikksølv.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til ratifikasjon av Minamata-konvensjonen om kvikksølv i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om samtykke til ratifikasjon av Minamata-konvensjonen om kvikksølv

I

Stortinget samtykker i ratifikasjon av Minamata-konvensjonen om kvikksølv.

Vedlegg 1

Minamata Convention on Mercury

The Parties to this Convention,

Recognizing that mercury is a chemical of global concern owing to its long-range atmospheric transport, its persistence in the environment once anthropogenically introduced, its ability to bioaccumulate in ecosystems and its significant negative effects on human health and the environment,

Recalling decision 25/5 of 20 February 2009 of the Governing Council of the United Nations Environment Programme to initiate international action to manage mercury in an efficient, effective and coherent manner,

Recalling paragraph 221 of the outcome document of the United Nations Conference on Sustainable Development “The future we want”, which called for a successful outcome of the negotiations on a global legally binding instrument on mercury to address the risks to human health and the environment,

Recalling the United Nations Conference on Sustainable Development’s reaffirmation of the principles of the Rio Declaration on Environment and Development, including, inter alia, common but differentiated responsibilities, and acknowledging States’ respective circumstances and capabilities and the need for global action,

Aware of the health concerns, especially in developing countries, resulting from exposure to mercury of vulnerable populations, especially women, children, and, through them, future generations,

Noting the particular vulnerabilities of Arctic ecosystems and indigenous communities because of the biomagnification of mercury and contamination of traditional foods, and concerned about indigenous communities more generally with respect to the effects of mercury,

Recognizing the substantial lessons of Minamata Disease, in particular the serious health and environmental effects resulting from the mercury pollution, and the need to ensure proper management of mercury and the prevention of such events in the future,

Minamata-konvensjonen om kvikksølv

Partene i denne konvensjon,

som erkjenner at kvikksølv er en kjemikalie som vekker bekymring globalt på grunn av sin atmosfæriske langtransport, sin persistens i miljøet når den er antropogent introdusert, sin evne til å bioakkumuleres i økosystemer og sine betydelige skadevirkninger på menneskehelsen og miljøet,

som minner om vedtak 25/5 av 20. februar 2009 i styremøtet for FNs miljøprogram om å sette i gang internasjonale tiltak for å kontrollere kvikksølv på en effektiv, virkningsfull og meningsfull måte,

som minner om avsnitt 221 i sluttdokumentet fra FN-konferansen om bærekraftig utvikling, «The Future We Want», som tok til orde for et positivt utfall av forhandlingene om en globalt bindende avtale om kvikksølv for å ta hånd om risikoen for menneskers helse og miljøet,

som minner om at FN-konferansen om bærekraftig utvikling har bekreftet prinsippene i Rio-erklæringen om miljø og utvikling, deriblant felles, men differensierte ansvarsområder, og som erkjenner statenes ulike omstendigheter og evner og behovet for å handle globalt,

som er oppmerksomme på de helsemessige bekymringene, særlig i utviklingslandene, knyttet til at utsatte befolkningsgrupper eksponeres for kvikksølv– særlig kvinner og barn, og gjennom dem fremtidige generasjoner,

som merker seg at arktiske økosystemer og urfolkssamfunn er spesielt sårbare på grunn av biomagnifikasjon av kvikksølv og forurensning av tradisjonelle matvarer, og som er bekymret over de virkningene kvikksølv kan ha på urfolkssamfunn mer generelt,

som erkjenner de betydelige lærdommene som kan trekkes av Minamata-sykdommen, særlig de alvorlige virkningene kvikksølvforurensning har på helse og miljø, og behovet for å sikre forsvarlig håndtering av kvikksølv og å forebygge slike hendelser i framtiden,

Stressing the importance of financial, technical, technological, and capacity-building support, particularly for developing countries, and countries with economies in transition, in order to strengthen national capabilities for the management of mercury and to promote the effective implementation of the Convention,

Recognizing also the activities of the World Health Organization in the protection of human health related to mercury and the roles of relevant multilateral environmental agreements, especially the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal and the Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade,

Recognizing that this Convention and other international agreements in the field of the environment and trade are mutually supportive,

Emphasizing that nothing in this Convention is intended to affect the rights and obligations of any Party deriving from any existing international agreement,

Understanding that the above recital is not intended to create a hierarchy between this Convention and other international instruments,

Noting that nothing in this Convention prevents a Party from taking additional domestic measures consistent with the provisions of this Convention in an effort to protect human health and the environment from exposure to mercury in accordance with that Party's other obligations under applicable international law,

Have agreed as follows:

Article 1

Objective

The objective of this Convention is to protect the human health and the environment from anthropogenic emissions and releases of mercury and mercury compounds.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Convention:

- (a) "Artisanal and small-scale gold mining" means gold mining conducted by individual miners or small enterprises with limited capital investment and production;
- (b) "Best available techniques" means those techniques that are the most effective to prevent and, where that is not practicable, to

som understreker betydningen av finansiell, teknisk og teknologisk støtte til kapasitetsbygging, særlig til utviklingsland og land med overgangsøkonomi, for å styrke nasjonenes evne til å kontrollere kvikksølv og fremme effektiv gjennomføring av konvensjonen,

som også erkjenner Verdens helseorganisasjons kvikksølvrelaterte virksomhet til vern om menneskers helse og rollene til relevante multilaterale miljøavtaler, særlig Basel-konvensjonen om kontroll av grensekryssende transport av farlig avfall og dets disponering og Rotterdam-konvensjonen om prosedyren for informert forhåndssamtykke for visse farlige kjemikalier og plantevernmidler i internasjonal handel,

som erkjenner at denne konvensjon og andre internasjonale avtaler på området miljø og handel er gjensidig støttende,

som understreker at intet i denne konvensjon har til hensikt å påvirke noen parts rettigheter og forpliktelser etter noen eksisterende internasjonal avtale,

som forstår at det som er sagt ovenfor, ikke har til hensikt å skape et hierarki mellom denne konvensjonen og andre internasjonale avtaler,

som merker seg at intet i denne konvensjon er til hinder for at en part kan treffe ytterligere nasjonale tiltak i tråd med bestemmelsene i denne konvensjon for å verne folkehelsen og miljøet mot eksponering av kvikksølv i samsvar med vedkommende parts øvrige folkerettslige forpliktelser,

har avtalt følgende:

Artikkel 1

Formål

Denne konvensjon har til formål å beskytte menneskers helse og miljøet mot antropogene utslipp av kvikksølv og kvikksølvforbindelser.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne konvensjon gjelder at

- a) «håndverksmessig og småskala gullutvinning» betyr gullutvinning utført av individuelle gullgravere eller små foretak med begrenset kapitalinvestering og produksjon;
- b) «beste tilgjengelige teknikker» betyr de teknikkene som er mest effektive med tanke på å forhindre eller – hvor dette ikke er praktisk

reduce emissions and releases of mercury to air, water and land and the impact of such emissions and releases on the environment as a whole, taking into account economic and technical considerations for a given Party or a given facility within the territory of that Party. In this context:

- (i) “Best“ means most effective in achieving a high general level of protection of the environment as a whole;
- (ii) “Available“ techniques means, in respect of a given Party and a given facility within the territory of that Party, those techniques developed on a scale that allows implementation in a relevant industrial sector under economically and technically viable conditions, taking into consideration the costs and benefits, whether or not those techniques are used or developed within the territory of that Party, provided that they are accessible to the operator of the facility as determined by that Party; and
- (iii) “Techniques“ means technologies used, operational practices and the ways in which installations are designed, built, maintained, operated and decommissioned;
- (c) “Best environmental practices“ means the application of the most appropriate combination of environmental control measures and strategies;
- (d) “Mercury“ means elemental mercury (Hg(0), CAS No. 7439-97-6);
- (e) “Mercury compound“ means any substance consisting of atoms of mercury and one or more atoms of other chemical elements that can be separated into different components only by chemical reactions;
- (f) “Mercury-added product“ means a product or product component that contains mercury or a mercury compound that was intentionally added;
- (g) “Party“ means a State or regional economic integration organization that has consented to be bound by this Convention and for which the Convention is in force;
- (h) “Parties present and voting“ means Parties present and casting an affirmative or negative vote at a meeting of the Parties;
- (i) “Primary mercury mining“ means mining in which the principal material sought is mercury;
- (j) “Regional economic integration organization“ means an organization constituted by sovereign States of a given region to which

mulig – redusere utslippene av kvikksølv til luft, grunn og vann og virkningene av slike utslipp på miljøet i sin helhet, med hensyn til økonomiske og tekniske forhold hos en gitt part eller en gitt virksomhet i vedkommende parts territorium. I denne sammenhengen gjelder at

- (i) «best» betyr mest effektiv med hensyn til å oppnå en høy grad av beskyttelse av miljøet i sin helhet;
- (ii) «tilgjengelige» teknikker betyr, med hensyn til en gitt part og en gitt virksomhet på vedkommende parts territorium, de teknikkene som er utviklet i et slikt omfang at de kan tas i bruk i en relevant næringssektor under økonomisk og teknisk gjennomførbare forhold, med hensyn til kostnader og nytte, enten teknikkene brukes eller er utviklet på vedkommende parts territorium eller ikke, forutsatt at de er tilgjengelige for operatøren v virksomheten slik denne parten bestemmer;
- (iii) «teknikker» betyr anvendt teknologi, driftsmåter og måten installasjonene blir konstruert, bygd, vedlikeholdt, drevet og stengt ned på;
- c) «beste miljøpraksis» betyr bruk av den mest egnede kombinasjonen av miljømessige kontrolltiltak og strategier;
- d) «kvikksølv» betyr elementært kvikksølv (Hg(0), CAS-nr. 7439-97-6) ;
- e) «kvikksølvforbindelse» betyr ethvert stoff som består av kvikksølvatomer og etter eller flere atomer av andre kjemiske grunnstoffer som bare gjennom kjemiske reaksjoner kan separeres i forskjellige komponenter;
- f) «kvikksølvtilsatt produkt» betyr et produkt eller en produktkomponent som inneholder kvikksølv eller en kvikksølvforbindelse som er tilsatt med hensikt;
- g) «part» betyr en stat eller en regional organisasjon for økonomisk integrasjon som har samtykket i å være bundet av denne konvensjon, og som konvensjonen gjelder for;
- h) «parter som er til stede og avgir stemme» betyr parter som er til stede og stemmer for eller imot et forslag på et møte mellom partene;
- i) «primærutvinning av kvikksølv» betyr utvinning der kvikksølv er det materialet det hovedsakelig letes etter;
- j) «regional organisasjon for økonomisk integrasjon» betyr en organisasjon bestående av suverene stater i en gitt region som med-

its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to this Convention; and

- (k) “Use allowed” means any use by a Party of mercury or mercury compounds consistent with this Convention, including, but not limited to, uses consistent with Articles 3, 4, 5, 6 and 7.

Article 3

Mercury supply sources and trade

1. For the purposes of this Article:
 - (a) References to “mercury” include mixtures of mercury with other substances, including alloys of mercury, with a mercury concentration of at least 95 per cent by weight; and
 - (b) “Mercury compounds” means mercury (I) chloride (known also as calomel), mercury (II) oxide, mercury (II) sulphate, mercury (II) nitrate, cinnabar and mercury sulphide.
2. The provisions of this Article shall not apply to:
 - (a) Quantities of mercury or mercury compounds to be used for laboratory-scale research or as a reference standard; or
 - (b) Naturally occurring trace quantities of mercury or mercury compounds present in such products as non-mercury metals, ores, or mineral products, including coal, or products derived from these materials, and unintentional trace quantities in chemical products; or
 - (c) Mercury-added products.
3. Each Party shall not allow primary mercury mining that was not being conducted within its territory at the date of entry into force of the Convention for it.
4. Each Party shall only allow primary mercury mining that was being conducted within its territory at the date of entry into force of the Convention for it for a period of up to fifteen years after that date. During this period, mercury from such mining shall only be used in manufacturing of mercury-added products in accordance with Article 4, in manufacturing processes in accordance with Article 5, or be disposed in accordance with Article 11, using operations which do not

lemsstatene har avstått myndighet til i saker som reguleres av denne konvensjon, og som er gitt behørig fullmakt i samsvar med sine interne prosedyrer til å undertegne, ratifisere, godta, godkjenne eller tiltre denne konvensjon; og

- k) «tillatt bruk» betyr enhver bruk av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser i pakt med denne konvensjon som en part praktiserer, herunder – men ikke begrenset til – bruk i pakt med artikkel 3, 4, 5, 6 og 7.

Artikkel 3

Forsyningskilder og handel med kvikksølv

1. I denne artikkel gjelder at
 - a) henvisninger til «kvikksølv» omfatter blandinger av kvikksølv og andre stoffer, herunder kvikksølvlegeringer, med en kvikksølvkonsentrasjon på minst 95 vektprosent, og at
 - b) «kvikksølvforbindelser» betyr kvikksølv(I)klorid (også kalt kalomel), kvikksølv(II)oksid, kvikksølv(II)sulfat, kvikksølv(II)nitrat, sinober og kvikksølvulfid.
2. Bestemmelsene i denne artikkel gjelder ikke for
 - a) mengder av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser som skal brukes til forskning på laboratorieskala eller som en referansestandard, eller
 - b) naturlig forekommende spormengder av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser som finnes i produkter som ikke-kvikksølvholdige metaller, malmer eller mineralprodukter, herunder kull, eller produkter avledet av disse materialene, og utilsiktede spormengder i kjemiske produkter, eller
 - c) kvikksølvtilsatte produkter.
3. Hver part skal ikke tillate primærutvinning av kvikksølv som ikke foregikk på dens territorium på datoen da denne konvensjon trådte i kraft for den.
4. Hver part skal bare tillate primærutvinning av kvikksølv som foregikk på dens territorium på datoen da denne konvensjon trådte i kraft for den, i inntil femten år etter denne datoen. I dette tidsrommet skal kvikksølv fra slikt utvinning bare brukes i produksjon av kvikksølvtilsatte produkter i samsvar med artikkel 4 eller i produksjonsprosesser i samsvar med artikkel 5, eller det skal disponeres i samsvar med artikkel 11 ved hjelp av operasjoner som ikke fører til gjenvinning, resir-

- lead to recovery, recycling, reclamation, direct re-use or alternative uses.
5. Each Party shall:
 - (a) Endeavour to identify individual stocks of mercury or mercury compounds exceeding 50 metric tons, as well as sources of mercury supply generating stocks exceeding 10 metric tons per year, that are located within its territory;
 - (b) Take measures to ensure that, where the Party determines that excess mercury from the decommissioning of chlor-alkali facilities is available, such mercury is disposed of in accordance with the guidelines for environmentally sound management referred to in paragraph 3 (a) of Article 11, using operations that do not lead to recovery, recycling, reclamation, direct re-use or alternative uses.
 6. Each Party shall not allow the export of mercury except:
 - (a) To a Party that has provided the exporting Party with its written consent, and only for the purpose of:
 - (i) A use allowed to the importing Party under this Convention; or
 - (ii) Environmentally sound interim storage as set out in Article 10; or
 - (b) To a non-Party that has provided the exporting Party with its written consent, including certification demonstrating that:
 - (i) The non-Party has measures in place to ensure the protection of human health and the environment and to ensure its compliance with the provisions of Articles 10 and 11; and
 - (ii) Such mercury will be used only for a use allowed to a Party under this Convention or for environmentally sound interim storage as set out in Article 10.
 7. An exporting Party may rely on a general notification to the Secretariat by the importing Party or non-Party as the written consent required by paragraph 6. Such general notification shall set out any terms and conditions under which the importing Party or non-Party provides its consent. The notification may be revoked at any time by that Party or non-Party. The Secretariat shall keep a public register of all such notifications.
 8. Each Party shall not allow the import of mercury from a non-Party to whom it will provide its written consent unless the non-Party has
- kulering, tilbakeføring, direkte gjenbruk eller alternativ bruk.
 5. Hver part skal
 - a) søke å identifisere enkeltbeholdninger av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser på over 50 metriske tonn, samt kilder til kvikksølvforsyning som genererer beholdninger på over 10 metriske tonn per år, som er lokalisert på dens territorium
 - b) treffe tiltak for å sikre at overskuddskvikksølv fra nedstenging av kloralkalielegg, som parten fastslår er tilgjengelig, blir disponert i samsvar med retningslinjene for miljøforsvarlig håndtering som det henvises til i artikkel 11 nr. 3 a), gjennom operasjoner som ikke fører til gjenvinning, resirkulering, tilbakeføring, direkte gjenbruk eller alternativ bruk
 6. Hver part skal ikke tillate eksport av kvikksølv, unntatt
 - a) til en part som har gitt den eksporterende parten sitt skriftlige samtykke, og bare til
 - i) bruk som er tillatt for den importerende parten etter denne konvensjon, eller
 - ii) miljøforsvarlig mellomlagring som fastsatt i artikkel 10, eller
 - b) til en ikke-part som har gitt den eksporterende parten sitt skriftlige samtykke med sertifisering som godtgjør
 - i) at ikke-parten har tiltak på plass for å sikre vern av menneskers helse og miljøet og for å sikre at den overholder bestemmelsene i artikkel 10 og 11, og
 - ii) at slikt kvikksølv bare skal brukes til et formål som er tillatt for en part i medhold av denne konvensjon, eller til miljøforsvarlig mellomlagring som fastsatt i artikkel 10.
 7. Som skriftlig samtykke slik det kreves i nr. 6, kan en eksporterende part basere seg på en generell notifikasjon til sekretariatet fra den importerende parten eller ikke-parten. En slik generell melding skal gjøre rede for eventuelle vilkår som gjelder for det skriftlige samtykket den importerende parten eller ikke-parten gir. Meldingen kan når som helst trekkes tilbake av vedkommende part eller ikke-part. Sekretariatet skal føre et offentlig register over alle slike meldinger.
 8. Hver part skal ikke tillate import av kvikksølv fra en ikke-part som den vil gi sitt skriftlige samtykke, med mindre ikke-parten har

- provided certification that the mercury is not from sources identified as not allowed under paragraph 3 or paragraph 5 (b).
9. A Party that submits a general notification of consent under paragraph 7 may decide not to apply paragraph 8, provided that it maintains comprehensive restrictions on the export of mercury and has domestic measures in place to ensure that imported mercury is managed in an environmentally sound manner. The Party shall provide a notification of such decision to the Secretariat, including information describing its export restrictions and domestic regulatory measures, as well as information on the quantities and countries of origin of mercury imported from non-Parties. The Secretariat shall maintain a public register of all such notifications. The Implementation and Compliance Committee shall review and evaluate any such notifications and supporting information in accordance with Article 15 and may make recommendations, as appropriate, to the Conference of the Parties.
 10. The procedure set out in paragraph 9 shall be available until the conclusion of the second meeting of the Conference of the Parties. After that time, it shall cease to be available, unless the Conference of the Parties decides otherwise by simple majority of the Parties present and voting, except with respect to a Party that has provided a notification under paragraph 9 before the end of the second meeting of the Conference of the Parties.
 11. Each Party shall include in its reports submitted pursuant to Article 21 information showing that the requirements of this Article have been met.
 12. The Conference of the Parties shall at its first meeting provide further guidance in regard to this Article, particularly in regard to paragraphs 5 (a), 6 and 8, and shall develop and adopt the required content of the certification referred to in paragraphs 6 (b) and 8.
 13. The Conference of the Parties shall evaluate whether the trade in specific mercury compounds compromises the objective of this Convention and consider whether specific mercury compounds should, by their listing in an additional annex adopted in accordance with Article 27, be made subject to paragraphs 6 and 8.
- framlagt sertifisering på at kvikksølvet ikke er fra kilder identifisert som ikke tillatt i henhold til nr. 3 eller nr. 5 b).
9. En part som oversender en generell melding om samtykke i henhold til nr. 7, kan beslutte ikke å anvende nr. 8 forutsatt at den opprettholder omfattende restriksjoner på eksport av kvikksølv og har nasjonale tiltak på plass for å sikre at importert kvikksølv håndteres på en miljøforsvarlig måte. Parten skal oversende melding om en slik beslutning til sekretariatet med informasjon som beskriver dens eksportrestriksjoner og nasjonale kontrolltiltak, samt informasjon om kvanta og opprinnelsesland for kvikksølv importert fra ikke-parter. Sekretariatet skal føre et offentlig register over alle slike meldinger. Gjennomførings- og overholdelseskomiteen skal gjennomgå og evaluere alle slike meldinger og støtteopplysninger i samsvar med artikkel 15 og kan gi anbefalinger til partskonferansen, slik forholdene tilsier.
 10. Framgangsmåten som er fastsatt i nr. 9, skal kunne benyttes til partskonferansens andre møte er avsluttet. Deretter skal den ikke lenger kunne benyttes med mindre partskonferansen beslutter noe annet ved simpelt flertall blant partene som er til stede og avgir stemme, unntatt med hensyn til en part som har oversendt melding i henhold til nr. 9 før partskonferansens andre møte er avsluttet.
 11. Hver part skal ta med i rapportene den oversender i samsvar med artikkel 21, opplysninger som viser at kravene i denne artikkel er oppfylt.
 12. Partskonferansen skal på sitt første møte gi ytterligere veiledning angående denne artikkel, særlig nr. 5 a), 6 og 8, og skal utarbeide og vedta det innholdet som kreves i sertifiseringen som er nevnt i nr. 6 b) og 8.
 13. Partskonferansen skal evaluere hvorvidt handel med spesifikke kvikksølvforbindelser strider mot formålet med denne konvensjon, og vurdere om spesifikke kvikksølvforbindelser bør underlegges nr. 6 og 8 ved at de blir oppført i et ekstra vedlegg vedtatt i samsvar med artikkel 27.

*Article 4***Mercury-added products**

1. Each Party shall not allow, by taking appropriate measures, the manufacture, import or export of mercury-added products listed in Part I of Annex A after the phase-out date specified for those products, except where an exclusion is specified in Annex A or the Party has a registered exemption pursuant to Article 6.
2. A Party may, as an alternative to paragraph 1, indicate at the time of ratification or upon entry into force of an amendment to Annex A for it, that it will implement different measures or strategies to address products listed in Part I of Annex A. A Party may only choose this alternative if it can demonstrate that it has already reduced to a de minimis level the manufacture, import, and export of the large majority of the products listed in Part I of Annex A and that it has implemented measures or strategies to reduce the use of mercury in additional products not listed in Part I of Annex A at the time it notifies the Secretariat of its decision to use this alternative. In addition, a Party choosing this alternative shall:
 - (a) Report at the first opportunity to the Conference of the Parties a description of the measures or strategies implemented, including a quantification of the reductions achieved;
 - (b) Implement measures or strategies to reduce the use of mercury in any products listed in Part I of Annex A for which a de minimis value has not yet been obtained;
 - (c) Consider additional measures to achieve further reductions; and
 - (d) Not be eligible to claim exemptions pursuant to Article 6 for any product category for which this alternative is chosen.

No later than five years after the date of entry into force of the Convention, the Conference of the Parties shall, as part of the review process under paragraph 8, review the progress and the effectiveness of the measures taken under this paragraph.
3. Each Party shall take measures for the mercury-added products listed in Part II of Annex A in accordance with the provisions set out therein.
4. The Secretariat shall, on the basis of information provided by Parties, collect and main-

*Artikkel 4***Kvikksølvtilsatte produkter**

1. Hver part skal ved å treffe passende tiltak avslå å ikke tillate produksjon, import og eksport av kvikksølvtilsatte produkter oppført i vedlegg A del I etter utfasingsdatoen som er fastsatt for disse produktene, unntatt i tilfeller der en utelukkelse er angitt i vedlegg A, eller der parten har et registrert unntak i medhold av artikkel 6.
2. Som et alternativ til nr. 1 kan en part idet den ratifiserer, eller idet en endring i vedlegg A trer i kraft for den, angi at den vil iverksette andre tiltak eller strategier for å ta hånd om produktene som er oppført i vedlegg A del I. For å kunne velge dette alternativet må en part godtgjøre at den allerede har redusert sin produksjon, import og eksport av de aller fleste produkter oppført i vedlegg A del I til et ubetydelig nivå, og at den har iversatt tiltak eller strategier for å redusere bruken av kvikksølv i produkter som ikke er oppført i vedlegg A del I idet den melder fra til sekretariatet om sin beslutning om å benytte dette alternativet. En part som velger dette alternativet, skal i tillegg
 - a) ved første anledning rapportere til partskonferansen med en beskrivelse av tiltakene eller strategiene den har iverksatt, med tallfesting av oppnådde reduksjoner
 - b) iverksette tiltak eller strategier for å redusere bruken av kvikksølv i eventuelle produkter oppført i vedlegg A del I som det ennå ikke har lyktes å redusere til et ubetydelig nivå
 - c) vurdere ekstra tiltak for å oppnå ytterligere reduksjoner, og
 - d) ikke kunne kreve unntak i medhold av artikkel 6 for noen produktkategori som dette alternativet velges for.

Senest fem år etter datoen da denne konvensjon trer i kraft, skal partskonferansen som en del av gjennomgangsprosessen i medhold av nr. 8 vurdere framdriften og effektiviteten i tiltakene som er truffet i samsvar med dette nummer.
3. For de kvikksølvtilsatte produktene som er oppført i vedlegg A del II, skal hver part iverksette tiltak i samsvar med bestemmelsene som er gitt der.
4. Sekretariatet skal på grunnlag av opplysninger gitt av partene samle inn og vedlikeholde

- tain information on mercury-added products and their alternatives, and shall make such information publicly available. The Secretariat shall also make publicly available any other relevant information submitted by Parties.
5. Each Party shall take measures to prevent the incorporation into assembled products of mercury-added products the manufacture, import and export of which are not allowed for it under this Article.
 6. Each Party shall discourage the manufacture and the distribution in commerce of mercury-added products not covered by any known use of mercury-added products prior to the date of entry into force of the Convention for it, unless an assessment of the risks and benefits of the product demonstrates environmental or human health benefits. A Party shall provide to the Secretariat, as appropriate, information on any such product, including any information on the environmental and human health risks and benefits of the product. The Secretariat shall make such information publicly available.
 7. Any Party may submit a proposal to the Secretariat for listing a mercury-added product in Annex A, which shall include information related to the availability, technical and economic feasibility and environmental and health risks and benefits of the non-mercury alternatives to the product, taking into account information pursuant to paragraph 4.
 8. No later than five years after the date of entry into force of the Convention, the Conference of the Parties shall review Annex A and may consider amendments to that Annex in accordance with Article 27.
 9. In reviewing Annex A pursuant to paragraph 8, the Conference of the Parties shall take into account at least:
 - (a) Any proposal submitted under paragraph 7;
 - (b) The information made available pursuant to paragraph 4; and
 - (c) The availability to the Parties of mercury-free alternatives that are technically and economically feasible, taking into account the environmental and human health risks and benefits.
- informasjon om kvikksølvtilsatte produkter og deres alternativer og gjøre denne informasjonen offentlig tilgjengelig. Sekretariatet skal også offentliggjøre annen relevant informasjon som partene gir.
5. Hver part skal iverksette tiltak for å hindre at det i sammensatte produkter inkorporeres kvikksølvtilsatte produkter som for dens vedkommende ikke er tillatt produsert, importert og eksportert i henhold til denne artikkel.
 6. Hver part skal fraråde produksjon og handelsdistribusjon av kvikksølvtilsatte produkter som ikke faller inn under noen kjent bruk av kvikksølvtilsatte produkter før datoen da denne konvensjon trer i kraft for den, med mindre en vurdering av risikoene og fordelene ved produktene viser fordeler for miljøet eller menneskers helse. Sekretariatet skal gjøre slik informasjon offentlig tilgjengelig.
 7. Enhver part kan oversende forslag til sekretariatet om listeføring av et kvikksølvtilsatt produkt i vedlegg C; forslaget skal inneholde informasjon om tilgjengelighet, teknisk og økonomisk gjennomførbarhet og miljø- og helsemessig risiko og fordeler ved de kvikksølvfrie alternativene til produktet idet det tas hensyn til informasjon i medhold av nr. 4.
 8. Senest fem år etter datoen da konvensjonen trer i kraft, skal partskonferansen gjennomgå vedlegg A og kan da vurdere endringer i dette vedlegget i samsvar med artikkel 27.
 9. Under gjennomgangen av vedlegg A i medhold av nr. 8 skal partskonferansen som et minstemål ta hensyn til
 - a) ethvert forslag oversendt i henhold til nr. 7
 - b) informasjonen som er gjort tilgjengelig i medhold av nr. 4, og
 - c) tilgjengeligheten for partene av kvikksølvfrie alternativer som er teknisk og økonomisk gjennomførbare idet det tas hensyn til risiko og fordeler for miljøet og menneskers helse.

*Article 5***Manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used**

1. For the purposes of this Article and Annex B, manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used shall not include processes using mercury-added products, processes for manufacturing mercury-added products or processes that process mercury-containing waste.
2. Each Party shall not allow, by taking appropriate measures, the use of mercury or mercury compounds in the manufacturing processes listed in Part I of Annex B after the phase-out date specified in that Annex for the individual processes, except where the Party has a registered exemption pursuant to Article 6.
3. Each Party shall take measures to restrict the use of mercury or mercury compounds in the processes listed in Part II of Annex B in accordance with the provisions set out therein.
4. The Secretariat shall, on the basis of information provided by Parties, collect and maintain information on processes that use mercury or mercury compounds and their alternatives, and shall make such information publicly available. Other relevant information may also be submitted by Parties and shall be made publicly available by the Secretariat.
5. Each Party with one or more facilities that use mercury or mercury compounds in the manufacturing processes listed in Annex B shall:
 - (a) Take measures to address emissions and releases of mercury or mercury compounds from those facilities;
 - (b) Include in its reports submitted pursuant to Article 21 information on the measures taken pursuant to this paragraph; and
 - (c) Endeavour to identify facilities within its territory that use mercury or mercury compounds for processes listed in Annex B and submit to the Secretariat, no later than three years after the date of entry into force of the Convention for it, information on the number and types of such facilities and the estimated annual amount of mercury or mercury compounds used in those facilities. The Secretariat shall make such information publicly available.

*Artikkel 5***Produksjonsprosesser der det brukes kvikksølv eller kvikksølvforbindelser**

1. I forbindelse med denne artikkel og vedlegg B skal produksjonsprosesser der det brukes kvikksølv eller kvikksølvforbindelser, ikke omfatte prosesser som bruker kvikksølvtilsatte produkter, prosesser for produksjon av kvikksølvtilsatte produkter eller prosesser som bearbeider kvikksølvholdig avfall.
2. Hver part skal ved å treffe passende tiltak ikke tillate bruk av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser i produksjonsprosessene som er oppført i vedlegg B del I, etter utfasingsdatoen for de enkelte prosessene som er angitt i nevnte vedlegg, med mindre parten har et registrert unntak i medhold av artikkel 6.
3. Hver part skal treffe tiltak for å begrense bruken av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser i prosessene som er oppført i vedlegg B del II i samsvar med bestemmelsene som er gitt der.
4. Sekretariatet skal på grunnlag av opplysninger fra partene samle og vedlikeholde informasjon om prosesser som bruker kvikksølv eller kvikksølvforbindelser, og om deres alternativer, og skal gjøre slik informasjon offentlig tilgjengelig. Partene kan også oversende annen relevant informasjon, som sekretariatet skal offentliggjøre.
5. Hver part med en eller flere virksomheter som bruker kvikksølv eller kvikksølvforbindelser i produksjonsprosesser oppført i vedlegg B, skal
 - a) treffe tiltak for å ta hånd om utslipp av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser fra disse virksomhetene;
 - b) ta med i de rapportene den innleverer i medhold av artikkel 21, opplysninger om de tiltak som er truffet i medhold av dette nummer;
 - c) søke å identifisere virksomheter på sitt territorium som bruker kvikksølv eller kvikksølvforbindelser til prosesser oppført i vedlegg B, og innlevere til sekretariatet, seneste tre år etter datoen da konvensjonen trer i kraft for den, informasjon om antall og typer av slike virksomheter og anslått årlig mengde kvikksølv eller kvikksølvforbindelser som brukes i disse virksomhetene. Sekretariatet skal offentliggjøre slik informasjon.

6. Each Party shall not allow the use of mercury or mercury compounds in a facility that did not exist prior to the date of entry into force of the Convention for it using the manufacturing processes listed in Annex B. No exemptions shall apply to such facilities.
7. Each Party shall discourage the development of any facility using any other manufacturing process in which mercury or mercury compounds are intentionally used that did not exist prior to the date of entry into force of the Convention, except where the Party can demonstrate to the satisfaction of the Conference of the Parties that the manufacturing process provides significant environmental and health benefits and that there are no technically and economically feasible mercury-free alternatives available providing such benefits.
8. Parties are encouraged to exchange information on relevant new technological developments, economically and technically feasible mercury-free alternatives, and possible measures and techniques to reduce and where feasible to eliminate the use of mercury and mercury compounds in, and emissions and releases of mercury and mercury compounds from, the manufacturing processes listed in Annex B.
9. Any Party may submit a proposal to amend Annex B in order to list a manufacturing process in which mercury or mercury compounds are used. It shall include information related to the availability, technical and economic feasibility and environmental and health risks and benefits of the non-mercury alternatives to the process.
10. No later than five years after the date of entry into force of the Convention, the Conference of the Parties shall review Annex B and may consider amendments to that Annex in accordance with Article 27.
11. In any review of Annex B pursuant to paragraph 10, the Conference of the Parties shall take into account at least:
 - (a) Any proposal submitted under paragraph 9;
 - (b) The information made available under paragraph 4; and
 - (c) The availability for the Parties of mercury-free alternatives which are technically and economically feasible taking into account the environmental and health risks and benefits.
6. Hver part skal ikke tillate bruk av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser i en virksomhet som ikke eksisterte før datoen da konvensjonen trådte i kraft for den, og som benytter produksjonsprosessene som er oppført i vedlegg B. Ingen unntak skal gjelde for slike virksomheter.
7. Hver part skal fraråde utvikling av en virksomhet som benytter en annen produksjonsprosess der kvikksølv eller kvikksølvforbindelser brukes tilsiktet, og som ikke eksisterte før denne konvensjon trådte i kraft, unntatt når parten kan godtgjøre overfor partskonferansen at produksjonsprosessen gir signifikante miljø- og helsefordeler, og at det ikke foreligger teknisk og økonomisk gjennomførbare kvikksølvfrie alternativer som byr på slike fordeler.
8. Partene oppfordres til å utveksle informasjon om relevante teknologiske nyheter, økonomisk og teknisk gjennomførbare kvikksølvfrie alternativer og mulige tiltak og teknikker for å redusere og om mulig eliminere bruken av kvikksølv og kvikksølvforbindelser i, og utslippene av kvikksølv og kvikksølvforbindelser fra, produksjonsprosesser oppført i vedlegg B.
9. Enhver part kan oversende forslag om å endre vedlegg B for å listeføre en produksjonsprosess der kvikksølv eller kvikksølvforbindelser benyttes. Det skal inneholde opplysninger om i hvilken grad de kvikksølvfrie alternativene til prosessen er tilgjengelige og teknisk og økonomisk gjennomførbare, og hvilke risikoer og fordeler for miljø og helse de representerer.
10. Senest fem år etter datoen da konvensjonen trer i kraft, skal partene gjennomgå vedlegg B og kan da vurdere endringer i vedlegget i samsvar med artikkel 27.
11. I enhver gjennomgang av vedlegg B i medhold av nr. 10 skal partene som et minstekrav ta hensyn til
 - a) ethvert forslag oversendt i medhold av nr. 9
 - b) opplysningene som er gjort tilgjengelige i medhold av nr. 4, og
 - c) partenes tilgang til kvikksølvfrie alternativer som er teknisk og økonomisk gjennomførbare, idet det tas hensyn til risikoene og fordelene for miljø og helse.

*Article 6***Exemptions available to a Party upon request**

1. Any State or regional economic integration organization may register for one or more exemptions from the phase-out dates listed in Annex A and Annex B, hereafter referred to as an “exemption”, by notifying the Secretariat in writing:
 - (a) On becoming a Party to this Convention; or
 - (b) In the case of any mercury-added product that is added by an amendment to Annex A or any manufacturing process in which mercury is used that is added by an amendment to Annex B, no later than the date upon which the applicable amendment enters into force for the Party.

Any such registration shall be accompanied by a statement explaining the Party’s need for the exemption.

2. An exemption can be registered either for a category listed in Annex A or B or for a subcategory identified by any State or regional economic integration organization.
3. Each Party that has one or more exemptions shall be identified in a register. The Secretariat shall establish and maintain the register and make it available to the public.
4. The register shall include:
 - (a) A list of the Parties that have one or more exemptions;
 - (b) The exemption or exemptions registered for each Party; and
 - (c) The expiration date of each exemption.
5. Unless a shorter period is indicated in the register by a Party, all exemptions pursuant to paragraph 1 shall expire five years after the relevant phase-out date listed in Annex A or B.
6. The Conference of the Parties may, at the request of a Party, decide to extend an exemption for five years unless the Party requests a shorter period. In making its decision, the Conference of the Parties shall take due account of:
 - (a) A report from the Party justifying the need to extend the exemption and outlining activities undertaken and planned to eliminate the need for the exemption as soon as feasible;
 - (b) Available information, including in respect of the availability of alternative products and processes that are free of mercury or

*Artikkel 6***Unntak en part kan anmode om**

1. Enhver stat eller regional organisasjon for økonomisk integrasjon kan registrere seg for ett eller flere unntak fra utfasingsdatoene som er oppført i vedlegg A og vedlegg B, heretter kalt «unntak», ved å melde skriftlig fra til sekretariatet

- a) idet den blir part i konvensjonen, eller
- b) med hensyn til ethvert kvikksølvtilsatt produkt som blir lagt til ved en endring av vedlegg A, eller enhver produksjonsprosess der kvikksølv blir brukt som blir lagt til ved en endring av vedlegg B, senest på datoen da den aktuelle endringen trer i kraft for parten.

Enhver slik registrering skal være ledsaget av en erklæring som forklarer hvorfor parten har behov for unntak.

2. Et unntak kan registreres enten for en kategori oppført i vedlegg A eller B eller for en underkategori identifisert av en stat eller en regional organisasjon for økonomisk integrasjon.
3. Hver part som har ett eller flere unntak, skal føres opp i et register. Sekretariatet skal etablere og vedlikeholde registeret og gjøre det tilgjengelig for allmennheten.
4. Registeret skal inneholde
 - a) en liste over de partene som har ett eller flere unntak
 - b) unntaket eller unntakene som er registrert for hver part, og
 - c) utløpsdatoen for hvert unntak
5. Med mindre en part fastsetter et kortere tidsrom i registeret, skal alle unntak i medhold av nr. 1 utløpe fem år etter den aktuelle utfasingsdatoen som er oppført i vedlegg A eller B.
6. Partskonferansen kan, dersom en part anmoder om det, beslutte å forlenge et unntak med fem år med mindre parten anmoder om et kortere tidsrom. Partskonferansen skal i sin beslutning ta behørig hensyn til
 - a) en rapport fra parten som grunngir behovet for å forlenge unntaket og beskriver aktiviteter som er gjennomført og planlagt for å eliminere behovet for unntakene så snart det lar seg gjøre
 - b) tilgjengelig informasjon, blant annet om tilgang til alternative produkter og prosesser som er fri for kvikksølv, eller som krever

that involve the consumption of less mercury than the exempt use; and

- (c) Activities planned or under way to provide environmentally sound storage of mercury and disposal of mercury wastes.

An exemption may only be extended once per product per phase-out date.

7. A Party may at any time withdraw an exemption upon written notification to the Secretariat. The withdrawal of an exemption shall take effect on the date specified in the notification.
8. Notwithstanding paragraph 1, no State or regional economic integration organization may register for an exemption after five years after the phase-out date for the relevant product or process listed in Annex A or B, unless one or more Parties remain registered for an exemption for that product or process, having received an extension pursuant to paragraph 6. In that case, a State or regional economic integration organization may, at the times set out in paragraphs 1 (a) and (b), register for an exemption for that product or process, which shall expire ten years after the relevant phase-out date.
9. No Party may have an exemption in effect at any time after 10 years after the phase-out date for a product or process listed in Annex A or B.

Article 7

Artisanal and small-scale gold mining

1. The measures in this Article and in Annex C shall apply to artisanal and small-scale gold mining and processing in which mercury amalgamation is used to extract gold from ore.
2. Each Party that has artisanal and small-scale gold mining and processing subject to this Article within its territory shall take steps to reduce, and where feasible eliminate, the use of mercury and mercury compounds in, and the emissions and releases to the environment of mercury from, such mining and processing.
3. Each Party shall notify the Secretariat if at any time the Party determines that artisanal and small-scale gold mining and processing in its territory is more than insignificant. If it so determines the Party shall:
 - (a) Develop and implement a national action plan in accordance with Annex C;

mindre bruk av kvikksølv enn bruken det er gitt unntak for, og

- c) aktiviteter som er planlagt eller iverksatt for å sikre miljøforsvarlig lagring av kvikksølv og disponering av kvikksølvholdig avfall

Et unntak kan bare forlenges én gang per produkt per utfasingsdato.

7. En part kan når som helst trekke tilbake et unntak ved å gi skriftlig melding til sekretariatet. Tilbaketrekking av et unntak trer i kraft på datoen som er angitt i meldingen.
8. Til tross for nr. 1 kan ingen stat eller regional organisasjon for økonomisk integrasjon registrere et unntak senere enn fem år etter utfasingsdatoen for vedkommende produkt eller prosess oppført i vedlegg A eller B med mindre én eller flere parter fortsatt er registrert for et unntak for vedkommende produkt eller prosess, etter å ha fått forlengelse i medhold av nr. 6. I dette tilfelle kan en stat eller regional organisasjon for økonomisk integrasjon på de tidspunkter som er nevnt i nr. 1 a) og b), registrere et unntak for vedkommende produkt eller prosess som utløper ti år etter den aktuelle utfasingsdatoen.
9. Ingen part kan ha et gyldig unntak på noe tidspunkt senere enn ti år etter utfasingsdatoen for et produkt eller en prosess oppført i vedlegg A eller B.

Artikkel 7

Håndverksmessig og småskala gullutvinning

1. Tiltakene i denne artikkelen og i vedlegg C gjelder håndverksmessig og småskala gullutvinning og gullforedling der kvikksølvamalgam brukes for å utvinne gull av malm.
2. Hver part som har håndverksmessig og småskala gullutvinning og gullforedling etter denne artikkel på sitt territorium, skal treffe tiltak for å redusere og om mulig eliminere bruken av kvikksølv og kvikksølvforbindelser i, og utslippene til miljøet av kvikksølv fra slik gruvedrift og foredling.
3. Hver part skal melde fra til sekretariatet dersom parten på noe tidspunkt konstaterer at det foregår håndverksmessig og småskala gullutvinning og gullforedling på dens territorium i mer enn ubetydelig omfang. Dersom den konstaterer dette, skal parten
 - a) utarbeide og iverksette en nasjonal handlingsplan i samsvar med vedlegg C

- (b) Submit its national action plan to the Secretariat no later than three years after entry into force of the Convention for it or three years after the notification to the Secretariat, whichever is later; and
- (c) Thereafter, provide a review every three years of the progress made in meeting its obligations under this Article and include such reviews in its reports submitted pursuant to Article 21.
4. Parties may cooperate with each other and with relevant intergovernmental organizations and other entities, as appropriate, to achieve the objectives of this Article. Such cooperation may include:
- (a) Development of strategies to prevent the diversion of mercury or mercury compounds for use in artisanal and small-scale gold mining and processing;
- (b) Education, outreach and capacity-building initiatives;
- (c) Promotion of research into sustainable non-mercury alternative practices;
- (d) Provision of technical and financial assistance;
- (e) Partnerships to assist in the implementation of their commitments under this Article; and
- (f) Use of existing information exchange mechanisms to promote knowledge, best environmental practices and alternative technologies that are environmentally, technically, socially and economically viable.
- b) oversende sin nasjonale handlingsplan til sekretariatet senest tre år etter at konvensjonen trer i kraft for den, eller tre år etter meldingen til sekretariatet dersom dette kommer sist, og
- c) deretter foreta en gjennomgang hvert tredje år av i hvilken grad den har lyktes i å oppfylle sine forpliktelser etter denne artikkel, og inkludere slike gjennomganger i de rapportene den oversender i medhold av artikkel 21.
4. Partene kan samarbeide med hverandre og med relevante mellomstatlige organisasjoner og andre enheter, slik forholdene tilsier, for å nå målsetningene med denne artikkel. Slikt samarbeid kan omfatte
- a) utvikling av strategier for å hindre omdirigering av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser til bruk i håndverksmessig og småskala gullutvinning og gullforedling
- b) opplæring, oppsøkende virksomhet og kapasitetsbyggende initiativer
- c) fremme av forskning på bærekraftig, alternativ kvikksølvfri praksis
- d) tilbud om teknisk og finansiell bistand
- e) partnerskap for å bistå i iverksettelsen av deres forpliktelser i medhold av denne artikkel, og
- f) bruk av eksisterende informasjonsutvekslingsmekanismer for å fremme kunnskap, beste miljøpraksis og alternativ teknologi som er miljømessig, teknisk, sosialt og økonomisk gjennomførbart.

Article 8

Emissions

1. This Article concerns controlling and, where feasible, reducing emissions of mercury and mercury compounds, often expressed as “total mercury”, to the atmosphere through measures to control emissions from the point sources falling within the source categories listed in Annex D.
2. For the purposes of this Article:
 - (a) “Emissions” means emissions of mercury or mercury compounds to the atmosphere;
 - (b) “Relevant source” means a source falling within one of the source categories listed in Annex D. A Party may, if it chooses, establish criteria to identify the sources covered within a source category listed in Annex D so long as those criteria for any category

Artikkel 8

Utslipp til luft

1. Denne artikkelen handler om å kontrollere og om mulig redusere utslippene av kvikksølv og kvikksølvforbindelser, ofte uttrykt som «totalt kvikksølv», til atmosfæren gjennom tiltak for å kontrollere utslippene fra punktkildene som faller inn under kildekategoriene som er oppført i vedlegg D.
2. I denne artikkelen gjelder at
 - a) «utslipp til luft» betyr utslipp av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser til atmosfæren
 - b) «relevant kilde» betyr en kilde som faller innenfor én av kildekategoriene som er oppført i vedlegg D. En part kan velge å fastsette kriterier for å identifisere de omfattede kildene innenfor en kildekategori oppført i vedlegg D så lenge disse kri-

- include at least 75 per cent of the emissions from that category;
- (c) “New source“ means any relevant source within a category listed in Annex D, the construction or substantial modification of which is commenced at least one year after the date of:
- (i) Entry into force of this Convention for the Party concerned; or
 - (ii) Entry into force for the Party concerned of an amendment to Annex D where the source becomes subject to the provisions of this Convention only by virtue of that amendment;
- (d) “Substantial modification“ means modification of a relevant source that results in a significant increase in emissions, excluding any change in emissions resulting from by-product recovery. It shall be a matter for the Party to decide whether a modification is substantial or not;
- (e) “Existing source“ means any relevant source that is not a new source;
- (f) “Emission limit value“ means a limit on the concentration, mass or emission rate of mercury or mercury compounds, often expressed as “total mercury”, emitted from a point source.
3. A Party with relevant sources shall take measures to control emissions and may prepare a national plan setting out the measures to be taken to control emissions and its expected targets, goals and outcomes. Any plan shall be submitted to the Conference of the Parties within four years of the date of entry into force of the Convention for that Party. If a Party develops an implementation plan in accordance with Article 20, the Party may include in it the plan prepared pursuant to this paragraph.
4. For its new sources, each Party shall require the use of best available techniques and best environmental practices to control and, where feasible, reduce emissions, as soon as practicable but no later than five years after the date of entry into force of the Convention for that Party. A Party may use emission limit values that are consistent with the application of best available techniques.
5. For its existing sources, each Party shall include in any national plan, and shall implement, one or more of the following measures, taking into account its national
- teriene for enhver kategori omfatter minst 75 prosent av utslippene fra vedkommende kategori;
- c) «ny kilde» betyr enhver relevant kilde innenfor en kategori oppført i vedlegg D når oppføring eller vesentlig endring av den er påbegynt minst ett år etter datoen da
- i) denne konvensjon trer i kraft for vedkommende part, eller
 - ii) en endring i vedlegg D som alene innebærer at kilden blir gjenstand for bestemmelsene i denne konvensjon, trer i kraft for vedkommende part;
- d) «vesentlig endring» betyr en endring av en relevant kilde som resulterer i en betydelig økning i utslipp til luft når det ses bort fra eventuelle endringer i utslipp til luft som følge av biproduktgjenvinning. Det er opp til parten å avgjøre om en endring er vesentlig eller ikke;
- e) «eksisterende kilde» betyr enhver relevant kilde som ikke er en ny kilde;
- f) «grenseverdi for utslipp til luft» betyr en begrensning på konsentrasjon, masse eller utslippsrate for kvikksølv eller kvikksølvforbindelser, ofte uttrykt som «totalt kvikksølv», som slippes ut til luft fra en punkt-kilde.
3. En part med relevante kilder skal treffe tiltak for å kontrollere utslippene til luft og kan utarbeide en nasjonal plan som angir tiltakene som skal treffes for å kontrollere utslippene til luft, og dens antatte mål og resultater. En plan skal oversendes til partskonferansen innen fire år etter datoen da konvensjonen trer i kraft for vedkommende part. Hvis en part utarbeider en gjennomføringsplan i samsvar med artikkel 20, kan parten la planen som er utarbeidet i medhold av dette nummer, inngå i den.
4. For sine nye kilder skal hver part kreve at beste tilgjengelige teknikker og beste miljøpraksis blir brukt til å kontrollere og, om mulig, redusere utslippene til luft snarest mulig, men senest fem år etter datoen da konvensjonen trer i kraft for vedkommende part. En part kan bruke grenseverdier for utslipp til luft som er i pakt med bruk av beste tilgjengelige teknikker.
5. For sine eksisterende kilder skal hver part ta med i en eventuell nasjonal plan, og iverksette, ett eller flere av følgende tiltak idet det tas hensyn til dens nasjonale omstendigheter

circumstances, and the economic and technical feasibility and affordability of the measures, as soon as practicable but no more than ten years after the date of entry into force of the Convention for it:

- (a) A quantified goal for controlling and, where feasible, reducing emissions from relevant sources;
 - (b) Emission limit values for controlling and, where feasible, reducing emissions from relevant sources;
 - (c) The use of best available techniques and best environmental practices to control emissions from relevant sources;
 - (d) A multi-pollutant control strategy that would deliver co-benefits for control of mercury emissions;
 - (e) Alternative measures to reduce emissions from relevant sources.
6. Parties may apply the same measures to all relevant existing sources or may adopt different measures in respect of different source categories. The objective shall be for those measures applied by a Party to achieve reasonable progress in reducing emissions over time.
 7. Each Party shall establish, as soon as practicable and no later than five years after the date of entry into force of the Convention for it, and maintain thereafter, an inventory of emissions from relevant sources.
 8. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, adopt guidance on:
 - (a) Best available techniques and on best environmental practices, taking into account any difference between new and existing sources and the need to minimize cross-media effects; and
 - (b) Support for Parties in implementing the measures set out in paragraph 5, in particular in determining goals and in setting emission limit values.
 9. The Conference of the Parties shall, as soon as practicable, adopt guidance on:
 - (a) Criteria that Parties may develop pursuant to paragraph 2 (b);
 - (b) The methodology for preparing inventories of emissions.
 10. The Conference of the Parties shall keep under review, and update as appropriate, the guidance developed pursuant to paragraphs 8 and 9. Parties shall take the guidance into account in implementing the relevant provisions of this Article.

og hvorvidt tiltakene er økonomisk og teknisk gjennomførbare, så snart det er praktisk mulig, men senest ti år etter datoen da konvensjonen trer i kraft for den:

- a) et tallfestet mål for kontroll med og, om mulig, reduksjon av utslippene til luft fra relevante kilder
 - b) grenseverdier for kontroll med og om mulig for reduksjon av utslipp til luft fra relevante kilder
 - c) bruk av beste tilgjengelig teknikker og beste miljøpraksis for å kontrollere utslipp til luft fra relevante kilder
 - d) en kombinert kontrollstrategi for flere forureningsstoffer som også kan være til fordel for kontroll med utslipp av kvikksølv til luft
 - e) alternative tiltak for å redusere utslipp til luft fra relevante kilder
6. Partene kan anvende de samme tiltakene på alle relevante eksisterende kilder, eller de kan vedta forskjellige tiltak med hensyn til forskjellige kildekategorier. Formålet med de tiltakene en part anvender, skal være å oppnå rimelig framgang i reduksjonene av utslipp til luft over tid.
 7. Hver part skal, så snart det lar seg gjøre og senest fem år etter datoen da konvensjonen trer i kraft for den, opprette og deretter vedlikeholde, en oversikt over utslipp til luft fra relevante kilder.
 8. Partskonferansen skal på sitt første møte vedta en veiledning om
 - a) beste tilgjengelige teknikker og beste miljøpraksis idet det tas hensyn til eventuelle forskjeller mellom nye og eksisterende kilder og behovet for å redusere tverrmediale effekter til et minimum, og
 - b) støtte til partene i gjennomføringen av tiltakene som er nevnt i nr. 5, særlig med hensyn til å fastsette mål og bestemme grenseverdier for utslipp til luft.
 9. Partskonferansen skal så snart det lar seg gjøre, vedta en veiledning om
 - a) kriterier som partene kan utarbeide i medhold av nr. 2 b)
 - b) metodikk for å utarbeide oversikter over utslipp til luft.
 10. Partskonferansen skal føre tilsyn med veiledningen som blir utarbeidet i medhold av nr. 8 og 9, og oppdatere den slik omstendighetene tilsier. Partene skal ta veiledningen i betraktning i gjennomføringen av de relevante bestemmelsene i denne artikkel.

11. Each Party shall include information on its implementation of this Article in its reports submitted pursuant to Article 21, in particular information concerning the measures it has taken in accordance with paragraphs 4 to 7 and the effectiveness of the measures.

11. Hver part skal ta med informasjon om sin gjennomføring av denne artikkelen i de rapportene den oversender i medhold av artikkel 21, særlig informasjon angående tiltakene den har iverksatt i samsvar med nr. 4 til 7 og tiltakenes effektivitet.

Article 9

Releases

1. This Article concerns controlling and, where feasible, reducing releases of mercury and mercury compounds, often expressed as “total mercury”, to land and water from the relevant point sources not addressed in other provisions of this Convention.
2. For the purposes of this Article:
 - (a) “Releases“ means releases of mercury or mercury compounds to land or water;
 - (b) “Relevant source“ means any significant anthropogenic point source of release as identified by a Party that is not addressed in other provisions of this Convention;
 - (c) “New source“ means any relevant source, the construction or substantial modification of which is commenced at least one year after the date of entry into force of this Convention for the Party concerned;
 - (d) “Substantial modification“ means modification of a relevant source that results in a significant increase in releases, excluding any change in releases resulting from by-product recovery. It shall be a matter for the Party to decide whether a modification is substantial or not;
 - (e) “Existing source“ means any relevant source that is not a new source;
 - (f) “Release limit value“ means a limit on the concentration or mass of mercury or mercury compounds, often expressed as “total mercury”, released from a point source.
3. Each Party shall, no later than three years after the date of entry into force of the Convention for it and on a regular basis thereafter, identify the relevant point source categories.
4. A Party with relevant sources shall take measures to control releases and may prepare a national plan setting out the measures to be taken to control releases and its

Artikkel 9

Utslipp til grunn og vann

1. Denne artikkelen handler om å kontrollere og om mulig redusere utslipp av kvikksølv og kvikksølvforbindelser, ofte omtalt som «totalt kvikksølv», til grunn eller vann fra de relevante punktkildene som ikke er behandlet i de andre bestemmelsene i denne konvensjon.
2. I denne artikkel gjelder at
 - a) «utslipp til grunn og vann» betyr utslipp av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser til grunn eller vann;
 - b) «relevant kilde» betyr enhver signifikant antropogen punktkilde til utslipp til grunn og vann, identifisert av en part, og som ikke er behandlet i andre bestemmelser i denne konvensjon;
 - c) «ny kilde» betyr enhver relevant kilde når oppføring eller vesentlig endring av den er påbegynt minst ett år etter datoen da denne konvensjon trer i kraft for vedkommende part;
 - d) «vesentlig endring» betyr endring av en relevant kilde som resulterer i betydelige økninger i utslipp til grunn og vann når det ses bort fra eventuelle endringer i utslipp til grunn og vann fra biproduktgjenvinning. Det er opp til parten å avgjøre om en endring er vesentlig eller ikke;
 - e) «eksisterende kilde» betyr enhver relevant kilde som ikke er en ny kilde;
 - f) «grenseverdi for utslipp til grunn og vann» betyr en grense for konsentrasjon eller masse av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser, ofte uttrykt som «totalt kvikksølv», som slippes ut til grunn eller vann fra en punktkilde.
3. Hver part skal, senest tre år etter datoen da konvensjonen trer i kraft for den og deretter med jevne mellomrom, identifisere de relevante kategoriene av punktkilder.
4. En part med relevante kilder skal treffe tiltak for å kontrollere utslippene til grunn og vann og kan utarbeide en nasjonal plan som angir tiltakene som skal treffes for å kontrollere

expected targets, goals and outcomes. Any plan shall be submitted to the Conference of the Parties within four years of the date of entry into force of the Convention for that Party. If a Party develops an implementation plan in accordance with Article 20, the Party may include in it the plan prepared pursuant to this paragraph.

5. The measures shall include one or more of the following, as appropriate:
 - (a) Release limit values to control and, where feasible, reduce releases from relevant sources;
 - (b) The use of best available techniques and best environmental practices to control releases from relevant sources;
 - (c) A multi-pollutant control strategy that would deliver co-benefits for control of mercury releases;
 - (d) Alternative measures to reduce releases from relevant sources.
6. Each Party shall establish, as soon as practicable and no later than five years after the date of entry into force of the Convention for it, and maintain thereafter, an inventory of releases from relevant sources.
7. The Conference of the Parties shall, as soon as practicable, adopt guidance on:
 - (a) Best available techniques and on best environmental practices, taking into account any difference between new and existing sources and the need to minimize cross-media effects;
 - (b) The methodology for preparing inventories of releases.
8. Each Party shall include information on its implementation of this Article in its reports submitted pursuant to Article 21, in particular information concerning the measures it has taken in accordance with paragraphs 3 to 6 and the effectiveness of the measures.

Article 10

Environmentally sound interim storage of mercury, other than waste mercury

1. This Article shall apply to the interim storage of mercury and mercury compounds as defined in Article 3 that do not fall within the meaning of the definition of mercury wastes set out in Article 11.
2. Each Party shall take measures to ensure that the interim storage of such mercury and mercury compounds intended for a use

utslippene til grunn og vann, og dens antatte mål og resultater. Enhver plan skal oversendes til partskonferansen innen fire år etter datoen da konvensjonen trer i kraft for vedkommende part. Hvis en part utarbeider en gjennomføringsplan i samsvar med artikkel 20, kan parten la planen som er utarbeidet i medhold av dette nummer, inngå i den.

5. Blant tiltakene skal ett eller flere av følgende inngå, slik forholdene tilsier:
 - a) grenseverdier for kontroll med og om mulig for reduksjon av utslipp til grunn og vann fra relevante kilder
 - b) bruk av beste tilgjengelig teknikker og beste miljøpraksis for å kontrollere utslipp til grunn og vann fra relevante kilder
 - c) en kombinert kontrollstrategi for flere forurensningsstoffer som også kan gi fordeler for kontroll med utslipp av kvikksølv til grunn og vann
 - d) alternative tiltak for å redusere utslippene til grunn og vann fra relevante kilder
6. Hver part skal, så snart det lar seg gjøre, og senest fem år etter datoen da konvensjonen trer i kraft for den, opprette og deretter vedlikeholde en oversikt over utslipp til grunn og vann fra relevante kilder.
7. Partskonferansen skal så snart det lar seg gjøre, vedta en veiledning om
 - a) beste tilgjengelige teknikker og beste miljøpraksis idet det tas hensyn til eventuelle forskjeller mellom nye og eksisterende kilder og behovet for å begrense tverrmediale effekter til et minimum, og
 - b) metodikken for å utarbeide oversikter over utslipp til grunn og vann.
8. Hver part skal ta med informasjon om sin gjennomføring av denne artikkelen i rapportene den oversender i medhold av artikkel 21, særlig informasjon angående tiltakene den har iverksatt i samsvar med nr. 3 til 6 og tiltakenes effektivitet.

Artikkel 10

Miljøforsvarlig mellomagring av kvikksølv, annet enn kvikksølvavfall

1. Denne artikkel gjelder mellomagring av kvikksølv og kvikksølvforbindelser som definert i artikkel 3 som ikke faller inn under definisjonen på kvikksølvavfall som er gitt i artikkel 11.
2. Hver part skal treffe tiltak for å sikre at mellomagring av denne typen kvikksølv og kvikksølvforbindelser som er beregnet på en

allowed to a Party under this Convention is undertaken in an environmentally sound manner, taking into account any guidelines, and in accordance with any requirements, adopted pursuant to paragraph 3.

3. The Conference of the Parties shall adopt guidelines on the environmentally sound interim storage of such mercury and mercury compounds, taking into account any relevant guidelines developed under the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal and other relevant guidance. The Conference of the Parties may adopt requirements for interim storage in an additional annex to this Convention in accordance with Article 27.
4. Parties shall cooperate, as appropriate, with each other and with relevant intergovernmental organizations and other entities, to enhance capacity-building for the environmentally sound interim storage of such mercury and mercury compounds.

Article 11

Mercury wastes

1. The relevant definitions of the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal shall apply to wastes covered under this Convention for Parties to the Basel Convention. Parties to this Convention that are not Parties to the Basel Convention shall use those definitions as guidance as applied to wastes covered under this Convention.
2. For the purposes of this Convention, mercury wastes means substances or objects:
 - (a) Consisting of mercury or mercury compounds;
 - (b) Containing mercury or mercury compounds; or
 - (c) Contaminated with mercury or mercury compounds,
 in a quantity above the relevant thresholds defined by the Conference of the Parties, in collaboration with the relevant bodies of the Basel Convention in a harmonized manner, that are disposed of or are intended to be disposed of or are required to be disposed of by the provisions of national law or this Convention. This definition excludes overburden, waste rock and tailings from mining, except from primary mercury mining, unless they contain mercury or

bruk som er tillatt for en part i henhold til denne konvensjon, foretas på en miljøforsvarlig måte idet det tas hensyn til eventuelle retningslinjer, og i samsvar med eventuelle krav, vedtatt i medhold av nr. 3.

3. Partskonferansen skal vedta retningslinjer for miljøforsvarlig mellomlagring av denne typen kvikksølv og kvikksølvforbindelser som tar hensyn til eventuelle relevante retningslinjer utarbeidet i henhold til Basel-konvensjonen om kontroll av grensekryssende transport av farlig avfall og dets disponering, og annen relevant veiledning. Partskonferansen kan vedta krav til mellomlagring i et tilleggsvedlegg til denne konvensjon i samsvar med artikkel 27.
4. Partene skal samarbeide, slik forholdene tillier, med hverandre og med andre relevante mellomstatlige organisasjoner og andre enheter om å styrke? kapasitetsbygging for miljøforsvarlig mellomlagring av denne typen kvikksølv og kvikksølvforbindelser.

Artikkel 11

Kvikksølvavfall

1. De relevante definisjonene i Basel-konvensjonen om kontroll av grensekryssende transport av farlig avfall og dets disponering skal gjelde for parter i Basel-konvensjonen med hensyn til avfall som faller inn under denne konvensjon. Parter i denne konvensjon som ikke er parter i Basel-konvensjonen, skal bruke disse definisjonene som veiledning med hensyn til avfall som faller inn under denne konvensjon.
2. I denne konvensjon betyr kvikksølvavfall stoff eller gjenstander
 - a) som består av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser
 - b) som inneholder kvikksølv eller kvikksølvforbindelser, eller
 - c) som er forurenset av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser
 i en mengde som er større enn de relevante terskelverdiene som partskonferansen i samarbeid med Basel-konvensjonens relevante organer har vedtatt på en harmonisert måte, og som er disponert eller tenkt disponert, eller som kreves disponert etter bestemmelsene i nasjonal lovgivning eller denne konvensjon. Denne definisjonen utelukker overdekning, gråberg eller avgang fra gruvedrift, unntatt fra primærutvinning av kvikksølv, med mindre det

mercury compounds above thresholds defined by the Conference of the Parties.

3. Each Party shall take appropriate measures so that mercury waste is:
 - (a) Managed in an environmentally sound manner, taking into account the guidelines developed under the Basel Convention and in accordance with requirements that the Conference of the Parties shall adopt in an additional annex in accordance with Article 27. In developing requirements, the Conference of the Parties shall take into account Parties' waste management regulations and programmes;
 - (b) Only recovered, recycled, reclaimed or directly re-used for a use allowed to a Party under this Convention or for environmentally sound disposal pursuant to paragraph 3 (a);
 - (c) For Parties to the Basel Convention, not transported across international boundaries except for the purpose of environmentally sound disposal in conformity with this Article and with that Convention. In circumstances where the Basel Convention does not apply to transport across international boundaries, a Party shall allow such transport only after taking into account relevant international rules, standards, and guidelines.
4. The Conference of the Parties shall seek to cooperate closely with the relevant bodies of the Basel Convention in the review and update, as appropriate, of the guidelines referred to in paragraph 3 (a).
5. Parties are encouraged to cooperate with each other and with relevant intergovernmental organizations and other entities, as appropriate, to develop and maintain global, regional and national capacity for the management of mercury wastes in an environmentally sound manner.

Article 12

Contaminated sites

1. Each Party shall endeavour to develop appropriate strategies for identifying and assessing sites contaminated by mercury or mercury compounds.
2. Any actions to reduce the risks posed by such sites shall be performed in an environmentally sound manner incorporating, where appropriate, an assessment of the risks to

inneholder kvikksølv eller kvikksølvforbindelser utover terskelverdiene som er definert av partskonferansen.

3. Hver part skal treffe egnede tiltak for å sikre at kvikksølvavfall
 - a) blir håndtert på en miljøforsvarlig måte idet det tas hensyn til retningslinjene som er utarbeidet i henhold til Basel-konvensjonen og i samsvar med de kravene partskonferansen skal vedta i et tilleggsvedlegg i samsvar med artikkel 27. I utarbeidelsen av krav skal partskonferansen ta i betraktning partenes bestemmelser og programmer angående avfallshåndtering;
 - b) bare blir gjenvunnet, resirkulert, tilbakeført eller direkte gjenbrukt til en bruk som er tillatt for en part i henhold til denne konvensjon eller til miljøforsvarlig disponering i medhold av nr. 3 a);
 - c) når det gjelder parter i Basel-konvensjonen, ikke blir transportert over internasjonale grenser til andre formål enn miljøforsvarlig disponering i samsvar med denne artikkel og med Basel-konvensjonen. I tilfeller der Basel-konvensjonen ikke gjelder for transport over internasjonale grenser, skal en part først tillate slik transport etter å ha tatt i betraktning internasjonale regler, standarder og retningslinjer.
4. Partskonferansen skal søke nært samarbeid med Basel-konvensjonens relevante organer ved gjennomgang og oppdatering, når det anses hensiktsmessig, av retningslinjene som er nevnt i nr. 3 a).
5. Partene oppmuntres til å samarbeide med hverandre og med relevante mellomstatlige organisasjoner og andre enheter, slik forholdene tilsier, om å utvikle og vedlikeholde global, regional og nasjonal kapasitet for å håndtere kvikksølvavfall på en miljøforsvarlig måte.

Artikkel 12

Forurensede områder

1. Hver part skal søke å utvikle egnede strategier for å identifisere og evaluere områder som er forurenset av kvikksølv eller kvikksølvforbindelser.
2. Alle tiltak for å redusere de risikoene slike områder utgjør, skal utføres på en miljøforsvarlig måte, og i aktuelle tilfeller skal inkludere en evaluering av de risikoene for

human health and the environment from the mercury or mercury compounds they contain.

3. The Conference of the Parties shall adopt guidance on managing contaminated sites that may include methods and approaches for:
 - (a) Site identification and characterization;
 - (b) Engaging the public;
 - (c) Human health and environmental risk assessments;
 - (d) Options for managing the risks posed by contaminated sites;
 - (e) Evaluation of benefits and costs; and
 - (f) Validation of outcomes.
4. Parties are encouraged to cooperate in developing strategies and implementing activities for identifying, assessing, prioritizing, managing and, as appropriate, remediating contaminated sites.

Article 13

Financial resources and mechanism

1. Each Party undertakes to provide, within its capabilities, resources in respect of those national activities that are intended to implement this Convention, in accordance with its national policies, priorities, plans and programmes. Such resources may include domestic funding through relevant policies, development strategies and national budgets, and bilateral and multilateral funding, as well as private sector involvement.
2. The overall effectiveness of implementation of this Convention by developing country Parties will be related to the effective implementation of this Article.
3. Multilateral, regional and bilateral sources of financial and technical assistance, as well as capacity-building and technology transfer, are encouraged, on an urgent basis, to enhance and increase their activities on mercury in support of developing country Parties in the implementation of this Convention relating to financial resources, technical assistance and technology transfer.
4. The Parties, in their actions with regard to funding, shall take full account of the specific needs and special circumstances of Parties that are small island developing States or least developed countries.

menneskers helse og miljøet som følger av kvikksølvet eller kvikksølvforbindelsene områdene inneholder.

3. Partskonferansen skal vedta en veiledning om håndtering av forurensede områder, og denne kan omfatte metoder og tilnæringsmåter for å
 - a) identifisere og karakterisere området
 - b) engasjere publikum
 - c) evaluere risikoer for menneskers helse og miljøet
 - d) alternativer for å håndtere de risikoene forurensede områder utgjør
 - e) evaluere nytte og kostnader, og
 - f) validere resultater
4. Partene oppmuntres til å samarbeide om å utvikle strategier og gjennomføre aktiviteter for å identifisere, evaluere, prioritere, håndtere og hvor det er hensiktsmessig, rehabilitere forurensede områder.

Artikkel 13

Finansielle ressurser og finansieringsmekanisme

1. Hver part påtar seg så langt den evner å stille ressurser til rådighet for nasjonal virksomhet som har til hensikt å gjennomføre formålet med denne konvensjon i samsvar med den enkelte parts nasjonale planer, prioriteringer og programmer. Slike ressurser kan blant annet være nasjonal finansiering gjennom relevante programmer, utviklingsstrategier og nasjonale budsjett, og bilateral og multilateral finansiering samt deltakelse fra privat sektor.
2. Hvor effektivt parter som er utviklingsland, totalt sett kan gjennomføre denne konvensjon, vil avhenge av hvor effektivt denne artikkel blir gjennomført.
3. Multilaterale, regionale og bilaterale ressurser innen finansiell og teknisk bistand samt kapasitetsbygging og teknologioverføring oppfordres til snarlig å forbedre og øke sin virksomhet angående kvikksølv for å støtte utviklingslandene blant partene i gjennomføringen av denne konvensjon med hensyn til finansielle ressurser, teknisk bistand og teknologioverføring.
4. Partene skal i det de foretar seg med hensyn til finansiering, fullt ut ta hensyn til de spesielle og spesielle omstendighetene til parter som er små øystater og utviklingsland eller minst utviklede land.

5. A Mechanism for the provision of adequate, predictable, and timely financial resources is hereby defined. The Mechanism is to support developing country Parties and Parties with economies in transition in implementing their obligations under this Convention.
 6. The Mechanism shall include:
 - (a) The Global Environment Facility Trust Fund; and
 - (b) A specific international Programme to support capacity-building and technical assistance.
 7. The Global Environment Facility Trust Fund shall provide new, predictable, adequate and timely financial resources to meet costs in support of implementation of this Convention as agreed by the Conference of the Parties. For the purposes of this Convention, the Global Environment Facility Trust Fund shall be operated under the guidance of and be accountable to the Conference of the Parties. The Conference of the Parties shall provide guidance on overall strategies, policies, programme priorities and eligibility for access to and utilization of financial resources. In addition, the Conference of the Parties shall provide guidance on an indicative list of categories of activities that could receive support from the Global Environment Facility Trust Fund. The Global Environment Facility Trust Fund shall provide resources to meet the agreed incremental costs of global environmental benefits and the agreed full costs of some enabling activities.
 8. In providing resources for an activity, the Global Environment Facility Trust Fund should take into account the potential mercury reductions of a proposed activity relative to its costs.
 9. For the purposes of this Convention, the Programme referred to in paragraph 6 (b) will be operated under the guidance of and be accountable to the Conference of the Parties. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, decide on the hosting institution for the Programme, which shall be an existing entity, and provide guidance to it, including on its duration. All Parties and other relevant stakeholders are invited to provide financial resources to the Programme, on a voluntary basis.
 10. The Conference of the Parties and the entities comprising the Mechanism shall agree
5. En mekanisme for tilveiebringelse av tilstrekkelige, forutsigbare og rettidige finansielle ressurser blir herved definert. Mekanismen skal støtte parter som er utviklingsland og parter med en overgangsøkonomi i gjennomføringen av deres forpliktelser etter denne konvensjon.
 6. Mekanismen skal omfatte
 - a) Det globale miljøvernfond, og
 - b) et spesifikt internasjonalt program til støtte for kapasitetsbygging og teknisk assistanse.
 7. Det globale miljøvernfond skal bringe til veie nye, forutsigbare, tilstrekkelige og rettidige finansielle ressurser for å dekke kostnader til støtte for gjennomføring av denne konvensjon slik partskonferansen har avtalt. I forbindelse med denne konvensjon skal Det globale miljøvernfond drives under veiledning av og være ansvarlig overfor partskonferansen. Partskonferansen skal gi veiledning i overordnede strategier, politikk, programprioriteringer og kriterier for adgang til å bruke finansielle ressurser. I tillegg skal partskonferansen gi veiledning om en ikke uttømmende liste over kategorier av virksomhet som kan gis støtte fra Det globale miljøvernfond. Det globale miljøvernfond skal bringe til veie ressurser for å dekke de omforente, økende kostnadene med globale miljøfordeler og de omforente, samlede kostnadene med noen grunnlagsaktiviteter.
 8. Når det yter ressurser til en aktivitet, bør Det globale miljøvernfond ta hensyn til de potensielle kvikksølvreduksjonene ved en aktivitet sett i forhold til dens kostnader.
 9. I forbindelse med denne konvensjon vil programmet det henvises til i nr. 6 b), bli drevet under veiledning av og være ansvarlig overfor partskonferansen. Partskonferansen skal på sitt første møte bestemme vertsinstitusjon for programmet, som skal være en eksisterende enhet, og gi den veiledning, blant annet om programmets varighet. Alle parter og andre relevante interessenter inviteres til å yte finansielle ressurser til programmet på frivillig basis.
 10. Partskonferansen og enhetene som utgjør mekanismen, skal på det første møtet i parts-

upon, at the first meeting of the Conference of the Parties, arrangements to give effect to the above paragraphs.

11. The Conference of the Parties shall review, no later than at its third meeting, and thereafter on a regular basis, the level of funding, the guidance provided by the Conference of the Parties to the entities entrusted to operationalize the Mechanism established under this Article and their effectiveness, and their ability to address the changing needs of developing country Parties and Parties with economies in transition. It shall, based on such review, take appropriate action to improve the effectiveness of the Mechanism.
12. All Parties, within their capabilities, are invited to contribute to the Mechanism. The Mechanism shall encourage the provision of resources from other sources, including the private sector, and shall seek to leverage such resources for the activities it supports.

Article 14

Capacity-building, technical assistance and technology transfer

1. Parties shall cooperate to provide, within their respective capabilities, timely and appropriate capacity-building and technical assistance to developing country Parties, in particular Parties that are least developed countries or small island developing States, and Parties with economies in transition, to assist them in implementing their obligations under this Convention.
2. Capacity-building and technical assistance pursuant to paragraph 1 and Article 13 may be delivered through regional, subregional and national arrangements, including existing regional and subregional centres, through other multilateral and bilateral means, and through partnerships, including partnerships involving the private sector. Cooperation and coordination with other multilateral environmental agreements in the field of chemicals and wastes should be sought to increase the effectiveness of technical assistance and its delivery.
3. Developed country Parties and other Parties within their capabilities shall promote and facilitate, supported by the private sector and other relevant stakeholders as appropriate, development, transfer and diffusion of, and access to, up-to-date environmentally sound

konferansen avtale ordninger for å iverksette numrene ovenfor.

11. Senest på sitt tredje møte og deretter med jevne mellomrom skal partskonferansen gjennomgå finansieringsnivået, veiledningen som partskonferansen yter overfor enhetene som er gitt i oppdrag å operasjonalisere mekanismen som etableres i denne artikkel, og hvor effektive enhetene er og i hvilken grad de evner å etterkomme de vekslende behovene til parter som er utviklingsland og parter med en overgangsøkonomi. Den skal på grunnlag av slik gjennomgang treffe egnede tiltak for å gjøre mekanismen mer effektiv.
12. Alle parter inviteres til å bidra til mekanismen slik de evner. Mekanismen skal oppmuntre andre kilder, herunder privat sektor, til å yte ressurser, og skal søke å utvide tilgangen på slike ressurser til aktivitetene den støtter.

Artikkel 14

Kapasitetsbygging, teknisk bistand og teknologioverføring

1. Partene skal samarbeide for etter evne å tilby rettidig og passende kapasitetsbygging og teknisk bistand til parter som er utviklingsland, særlig parter som er minst utviklede land eller små øystater som er utviklingsland, og parter med en overgangsøkonomi, for å hjelpe dem med å oppfylle sine forpliktelser etter denne konvensjon.
2. Kapasitetsbygging og teknisk bistand i medhold av nr. 1 og artikkel 13 kan leveres gjennom regionale, subregionale og nasjonale ordninger, herunder eksisterende regionale og subregionale sentre, gjennom andre multilaterale og bilaterale midler, og gjennom partnerskap, herunder partnerskap der privat sektor deltar. Samarbeid og samordning med andre multilaterale miljøvernavtaler på kjemikalie- og avfallsområdet bør søkes for å gjøre den tekniske assistansen og måten den blir levert på, mer effektiv.
3. Parter som er industriland, og andre parter, skal så langt de evner, fremme og legge til rette, med støtte fra privat sektor og andre relevante interessenter, slik forholdene tillater, for utvikling, overføring og spredning av og tilgang til oppdatert miljøforsvarlig

alternative technologies to developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States, and Parties with economies in transition, to strengthen their capacity to effectively implement this Convention.

4. The Conference of the Parties shall, by its second meeting and thereafter on a regular basis, and taking into account submissions and reports from Parties including those as provided for in Article 21 and information provided by other stakeholders:
 - (a) Consider information on existing initiatives and progress made in relation to alternative technologies;
 - (b) Consider the needs of Parties, particularly developing country Parties, for alternative technologies; and
 - (c) Identify challenges experienced by Parties, particularly developing country Parties, in technology transfer.
5. The Conference of the Parties shall make recommendations on how capacity-building, technical assistance and technology transfer could be further enhanced under this Article.

Article 15

Implementation and Compliance Committee

1. A mechanism, including a Committee as a subsidiary body of the Conference of the Parties, is hereby established to promote implementation of, and review compliance with, all provisions of this Convention. The mechanism, including the Committee, shall be facilitative in nature and shall pay particular attention to the respective national capabilities and circumstances of Parties.
2. The Committee shall promote implementation of, and review compliance with, all provisions of this Convention. The Committee shall examine both individual and systemic issues of implementation and compliance and make recommendations, as appropriate, to the Conference of the Parties.
3. The Committee shall consist of 15 members, nominated by Parties and elected by the Conference of the Parties, with due consideration to equitable geographical representation based on the five regions of the United Nations; the first members shall be elected at the first meeting of the Conference of the Parties and thereafter in accordance with the rules of procedure approved by the Conference of the Parties pursuant to paragraph 5;

alternativ teknologi for parter som er utviklingsland, særlig de minst utviklede landene og små øystater som er utviklingsland, og parter med en overgangsøkonomi, for å styrke deres kapasitet til å gjennomføre denne konvensjonen effektivt.

4. Partskonferansen skal innen sitt andre møte og deretter med jevne mellomrom, idet det tas hensyn til oversendelser og rapporter fra parter, herunder dem som det er gitt bestemmelser om i artikkel 21, og informasjon innlevert av andre interessegrupper,
 - a) vurdere informasjon om pågående initiativer og oppnådd framgang vedrørende alternativ teknologi;
 - b) vurdere hvilket behov parter, spesielt parter som er utviklingsland, har for alternativ teknologi, og
 - c) identifisere utfordringer som partene, spesielt parter som er utviklingsland, opplever i forbindelse med teknologioverføring.
5. Partskonferansen skal gi anbefalinger om hvordan kapasitetsbygging, teknisk assistanse og teknologioverføring kan forbedres ytterligere i henhold til denne artikkel.

Artikkel 15

Gjennomførings- og etterlevelseskomité

1. En mekanisme, innbefattet en komité som et underorgan under partskonferansen, etableres herved for å fremme gjennomføringen og gjennomgå etterlevelsen av alle bestemmelser i denne konvensjon. Mekanismen, innbefattet komiteen, skal ha en tilretteleggende rolle og skal særlig følge med på partenes respektive nasjonale evner og omstendigheter.
2. Komiteen skal fremme gjennomføringen og gjennomgå etterlevelsen av alle bestemmelser i denne konvensjon. Komiteen skal undersøke både individuelle og systemiske spørsmål angående gjennomføring og etterlevelse og skal gi anbefalinger til partskonferansen, slik forholdene tilsier.
3. Komiteen skal bestå av 15 medlemmer som partene utnevner og partskonferansen velger etter å ha lagt behørig vekt på rettfærdig geografisk representasjon basert på fem de regionene i De forente nasjoner; de første medlemmene skal velges på det første partsmøtet og deretter i samsvar med den forretningsordenen partskonferansen godkjenner i medhold av nr. 5; medlemmene av denne komiteen skal ha kompetanse på et område

the members of the Committee shall have competence in a field relevant to this Convention and reflect an appropriate balance of expertise.

4. The Committee may consider issues on the basis of:
 - (a) Written submissions from any Party with respect to its own compliance;
 - (b) National reports in accordance with Article 21; and
 - (c) Requests from the Conference of the Parties.
5. The Committee shall elaborate its rules of procedure, which shall be subject to approval by the second meeting of the Conference of the Parties; the Conference of the Parties may adopt further terms of reference for the Committee.
6. The Committee shall make every effort to adopt its recommendations by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted and no consensus is reached, such recommendations shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the members present and voting, based on a quorum of two-thirds of the members.

Article 16

Health aspects

1. Parties are encouraged to:
 - (a) Promote the development and implementation of strategies and programmes to identify and protect populations at risk, particularly vulnerable populations, and which may include adopting science-based health guidelines relating to the exposure to mercury and mercury compounds, setting targets for mercury exposure reduction, where appropriate, and public education, with the participation of public health and other involved sectors;
 - (b) Promote the development and implementation of science-based educational and preventive programmes on occupational exposure to mercury and mercury compounds;
 - (c) Promote appropriate health-care services for prevention, treatment and care for populations affected by the exposure to mercury or mercury compounds; and
 - (d) Establish and strengthen, as appropriate, the institutional and health professional capacities for the prevention, diagnosis, treatment and monitoring of health risks

som er relevant for denne konvensjon, og reflektere en passende faglig balanse.

4. Komiteen kan vurdere spørsmål på grunnlag av
 - a) skriftlige oversendelser fra enhver part angående dens egen etterlevelse
 - b) nasjonale rapporter i samsvar med artikkel 21, og
 - c) anmodninger fra partskonferansen
5. Komiteen skal utarbeide sin egen forretningsorden, som skal godkjennes av det andre møtet i partskonferansen; partskonferansen kan vedta ytterligere mandat for komiteen.
6. Komiteen skal i det lengste søke å vedta sine anbefalinger ved enighet. Dersom alle anstrengelser er gjort uten at enighet er oppnådd, skal slike anbefalinger som en siste utvei vedtas med tre fjerdedels flertall blant medlemmene som er til stede og avgir stemme, når minst to tredjedeler av medlemmene er til stede.

Artikkel 16

Helseaspekter

1. Partene oppfordres til å
 - a) fremme utvikling og gjennomføring av strategier og programmer for å identifisere og beskytte utsatte befolkningsgrupper, særlig sårbare befolkningsgrupper; disse kan gå ut på å vedta vitenskapelig funderte helseretningslinjer vedrørende eksponering for kvikksølv og kvikksølvforbindelser, fastsette mål for reduksjon av kvikksølveksponering, slik forholdene tilsier, og folkeopplysning med offentlig helsesektor og andre involverte sektorer som deltakere
 - b) fremme utvikling og gjennomføring av vitenskapelig funderte utdannings- og forebyggingsprogrammer innen yrkeseksponering for kvikksølv og kvikksølvforbindelser
 - c) fremme passende helsetjenester for forebygging, behandling og omsorg for befolkningsgrupper som påvirkes av eksponering for kvikksølv eller kvikksølvforbindelser, og
 - d) etablere og styrke, slik forholdene tilsier, de institusjonelle og helsefaglige kapasitetene for forebygging, diagnose, behandling og overvåking av helserisikoer ved ekspo-

related to the exposure to mercury and mercury compounds.

2. The Conference of the Parties, in considering health-related issues or activities, should:
 - (a) Consult and collaborate with the World Health Organization, the International Labour Organization and other relevant intergovernmental organizations, as appropriate; and
 - (b) Promote cooperation and exchange of information with the World Health Organization, the International Labour Organization and other relevant intergovernmental organizations, as appropriate.

Article 17

Information exchange

1. Each Party shall facilitate the exchange of:
 - (a) Scientific, technical, economic and legal information concerning mercury and mercury compounds, including toxicological, ecotoxicological and safety information;
 - (b) Information on the reduction or elimination of the production, use, trade, emissions and releases of mercury and mercury compounds;
 - (c) Information on technically and economically viable alternatives to:
 - (i) Mercury-added products;
 - (ii) Manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used; and
 - (iii) Activities and processes that emit or release mercury or mercury compounds;
 including information on the health and environmental risks and economic and social costs and benefits of such alternatives; and
 - (d) Epidemiological information concerning health impacts associated with exposure to mercury and mercury compounds, in close cooperation with the World Health Organization and other relevant organizations, as appropriate.
2. Parties may exchange the information referred to in paragraph 1 directly, through the Secretariat, or in cooperation with other relevant organizations, including the secretariats of chemicals and wastes conventions, as appropriate.
3. The Secretariat shall facilitate cooperation in the exchange of information referred to in this Article, as well as with relevant organiza-

nering for kvikksølv og kvikksølvforbindelser

2. Når partskonferansen skal vurdere helse-relaterte spørsmål eller aktiviteter, bør den
 - a) konsultere og rådføre seg med Verdens helseorganisasjon, Den internasjonale arbeidsorganisasjon og andre relevante mellomstatlige organisasjoner, slik forholdene tilsier, og
 - b) fremme samarbeid og informasjonsutveksling med Verdens helseorganisasjon, Den internasjonale arbeidsorganisasjon og andre relevante mellomstatlige organisasjoner, slik forholdene tilsier.

Artikkel 17

Informasjonsutveksling

1. Hver part skal legge til rette for utveksling av
 - a) vitenskapelig, teknisk, økonomisk og juridisk informasjon om kvikksølv og kvikksølvforbindelser, herunder informasjon om toksikologi, økotoksikologi og sikkerhet
 - b) informasjon om reduksjon eller eliminasjon av produksjon, bruk, omsetning og utslipp av kvikksølv og kvikksølvforbindelser
 - c) informasjon om teknisk og økonomisk gjennomførbare alternativer til
 - i) kvikksølvtilsatte produkter
 - ii) produksjonsprosesser der kvikksølv eller kvikksølvforbindelser benyttes, og
 - iii) aktiviteter og prosesser som slipper ut kvikksølv eller kvikksølvforbindelser
 herunder informasjon om helse- og miljørisikoene og de økonomiske og sosiale kostnadene og fordelene ved slike alternativer; og
 - d) epidemiologisk informasjon angående helseeffekter forbundet med eksponering for kvikksølv og kvikksølvforbindelser, i nært samarbeid med Verdens helseorganisasjon og andre relevante organisasjoner, slik forholdene tilsier.
2. Parter kan utveksle informasjonen som nevnt i nr. 1 direkte, via sekretariatet eller i samarbeid med andre relevante organisasjoner, herunder sekretariater for kjemikalie- og avfallskonvensjoner, slik forholdene tilsier.
3. Sekretariatet skal legge til rette for samarbeid om informasjonsutveksling som nevnt i denne artikkel, og med relevante organisa-

tions, including the secretariats of multilateral environmental agreements and other international initiatives. In addition to information from Parties, this information shall include information from intergovernmental and nongovernmental organizations with expertise in the area of mercury, and from national and international institutions with such expertise.

4. Each Party shall designate a national focal point for the exchange of information under this Convention, including with regard to the consent of importing Parties under Article 3.
5. For the purposes of this Convention, information on the health and safety of humans and the environment shall not be regarded as confidential. Parties that exchange other information pursuant to this Convention shall protect any confidential information as mutually agreed.

Article 18

Public information, awareness and education

1. Each Party shall, within its capabilities, promote and facilitate:
 - (a) Provision to the public of available information on:
 - (i) The health and environmental effects of mercury and mercury compounds;
 - (ii) Alternatives to mercury and mercury compounds;
 - (iii) The topics identified in paragraph 1 of Article 17;
 - (iv) The results of its research, development and monitoring activities under Article 19; and
 - (v) Activities to meet its obligations under this Convention;
 - (b) Education, training and public awareness related to the effects of exposure to mercury and mercury compounds on human health and the environment in collaboration with relevant intergovernmental and nongovernmental organizations and vulnerable populations, as appropriate.
2. Each Party shall use existing mechanisms or give consideration to the development of mechanisms, such as pollutant release and transfer registers where applicable, for the collection and dissemination of information on estimates of its annual quantities of mercury and mercury compounds that are emit-

sjoner, herunder sekretariater for multilaterale miljøavtaler og andre internasjonale initiativer. I tillegg til informasjon fra partene skal denne informasjonen omfatte informasjon fra mellomstatlige og ikke-statlige organisasjoner med fagkunnskap på kvikksølvområdet, og fra nasjonale og internasjonale institusjoner med slik fagkunnskap.

4. Hver part skal utpeke et nasjonalt kontaktpunkt for utveksling av informasjon i henhold til denne konvensjon, blant annet med hensyn til samtykke fra importerende parter i henhold til artikkel 3.
5. I forbindelse med denne konvensjon skal informasjon om menneskers helse og sikkerhet og miljøet ikke anses som konfidensiell. Parter som utveksler annen informasjon i medhold av denne konvensjon, skal beskytte all konfidensiell informasjon etter gjensidig avtale.

Artikkel 18

Publikumsinformasjon, bevisstgjøring og folkeopplysning

1. Hver part skal så langt den evner, fremme og legge til rette for
 - a) formidling til publikum av tilgjengelig informasjon om
 - i) helse- og miljøeffektene av kvikksølv og kvikksølvforbindelser
 - ii) alternativer til kvikksølv og kvikksølvforbindelser
 - iii) temaene som er angitt i artikkel 17 nr. 1
 - iv) resultatene av sine forsknings-, utviklings- og overvåkingsaktiviteter i henhold til artikkel 19, og
 - v) hva den gjør for å oppfylle sine forpliktelser etter denne konvensjon
 - b) utdanning, opplæring og allmenn bevisstgjøring om de effektene eksponering for kvikksølv og kvikksølvforbindelser har på menneskers helse og miljøet, i samarbeid med relevante mellomstatlige og ikke-statlige organisasjoner og sårbare befolkningsgrupper, slik forholdene tilsier.
2. Hver part skal bruke eksisterende mekanismer eller vurdere å utvikle mekanismer, for eksempel registre over utslipp og overføring av forurensningsstoffer, slik forholdene tilsier, for innsamling og spredning av informasjon om anslag over sine årlige mengder kvikksølv og kvikksølvforbindelser som slip-

ted, released or disposed of through human activities.

pes ut eller disponeres gjennom menneskelig virksomhet.

Article 19

Research, development and monitoring

1. Parties shall endeavour to cooperate to develop and improve, taking into account their respective circumstances and capabilities:
 - (a) Inventories of use, consumption, and anthropogenic emissions to air and releases to water and land of mercury and mercury compounds;
 - (b) Modelling and geographically representative monitoring of levels of mercury and mercury compounds in vulnerable populations and in environmental media, including biotic media such as fish, marine mammals, sea turtles and birds, as well as collaboration in the collection and exchange of relevant and appropriate samples;
 - (c) Assessments of the impact of mercury and mercury compounds on human health and the environment, in addition to social, economic and cultural impacts, particularly in respect of vulnerable populations;
 - (d) Harmonized methodologies for the activities undertaken under subparagraphs (a), (b) and (c);
 - (e) Information on the environmental cycle, transport (including long-range transport and deposition), transformation and fate of mercury and mercury compounds in a range of ecosystems, taking appropriate account of the distinction between anthropogenic and natural emissions and releases of mercury and of remobilization of mercury from historic deposition;
 - (f) Information on commerce and trade in mercury and mercury compounds and mercury-added products; and
 - (g) Information and research on the technical and economic availability of mercury-free products and processes and on best available techniques and best environmental practices to reduce and monitor emissions and releases of mercury and mercury compounds.
2. Parties should, where appropriate, build on existing monitoring networks and research programmes in undertaking the activities identified in paragraph 1.

Artikkel 19

Forskning, utvikling og overvåking

1. Partene skal, idet de tar hensyn til sine respektive omstendigheter og evner, søke å samarbeide om å utvikle og forbedre
 - a) oversikter over bruk, forbruk og antropogene utslipp til luft, grunn og vann av kvikksølv og kvikksølvforbindelser
 - b) modellering og geografisk representativ overvåking av nivåer av kvikksølv og kvikksølvforbindelser i sårbare befolkningsgrupper og i miljømedier, herunder biotiske medier som fisk, sjøpattedyr, havskilpadder og fugler, samt samarbeid om innsamling og utveksling av relevante og egnede prøver
 - c) evaluering av virkningen av kvikksølv og kvikksølvforbindelser på menneskers helse og miljøet, i tillegg til sosiale, økonomiske og kulturelle virkninger, særlig med hensyn til sårbare befolkningsgrupper
 - d) harmonisert metodikk for de aktivitetene som drives i henhold til bokstav a), b) og c)
 - e) informasjon om kvikksølv og kvikksølvforbindelsers miljøsyklus, transport (herunder langtransport og avsetning), omdanning og skjebne i et spekter av økosystemer, idet det tas behørig hensyn til skillet mellom antropogene og naturlige utslipp av kvikksølv og til remobilisering av kvikksølv fra historisk avsetning
 - f) informasjon om handel med og omsetning av kvikksølv og kvikksølvforbindelser og kvikksølvtilsatte produkter, og
 - g) informasjon og forskning på teknisk og økonomisk tilgjengelighet av kvikksølvfrie produkter og prosesser og om de beste tilgjengelige teknikker og beste miljøpraksis for å redusere og overvåke utslipp av kvikksølv og kvikksølvforbindelser.
2. Partene bør, slik forholdene tilsier, bygge på eksisterende overvåkingsnettverk og forskningsprogrammer når de driver aktiviteter nevnt i nr. 1.

*Article 20***Implementation plans**

1. Each Party may, following an initial assessment, develop and execute an implementation plan, taking into account its domestic circumstances, for meeting the obligations under this Convention. Any such plan should be transmitted to the Secretariat as soon as it has been developed.
2. Each Party may review and update its implementation plan, taking into account its domestic circumstances and referring to guidance from the Conference of the Parties and other relevant guidance.
3. Parties should, in undertaking work in paragraphs 1 and 2, consult national stakeholders to facilitate the development, implementation, review and updating of their implementation plans.
4. Parties may also coordinate on regional plans to facilitate implementation of this Convention.

*Article 21***Reporting**

1. Each Party shall report to the Conference of the Parties, through the Secretariat, on the measures it has taken to implement the provisions of this Convention and on the effectiveness of such measures and the possible challenges in meeting the objectives of the Convention.
2. Each Party shall include in its reporting the information as called for in Articles 3, 5, 7, 8 and 9 of this Convention.
3. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, decide upon the timing and format of the reporting to be followed by the Parties, taking into account the desirability of coordinating reporting with other relevant chemicals and wastes conventions.

*Article 22***Effectiveness evaluation**

1. The Conference of the Parties shall evaluate the effectiveness of this Convention, beginning no later than six years after the date of entry into force of the Convention and periodically thereafter at intervals to be decided by it.
2. To facilitate the evaluation, the Conference of the Parties shall, at its first meeting, initi-

*Artikkel 20***Gjennomføringsplaner**

1. For å innfri forpliktelsene etter denne konvensjon kan hver part etter en innledende evaluering utarbeide og iverksette en gjennomføringsplan idet den tar hensyn til sine nasjonale omstendigheter. En slik plan bør sendes til sekretariatet så snart den er utarbeidet.
2. Hver part kan gjennomgå og oppdatere sin gjennomføringsplan idet den tar hensyn til sine nasjonale omstendigheter og under henvisning til veiledning fra partskonferansen og annen relevant veiledning.
3. Parter som foretar arbeid etter nr. 1 og 2, bør rådføre seg med nasjonale interessegrupper for å legge til rette for utarbeidelse, gjennomføring, gjennomgang og oppdatering av sine gjennomføringsplaner.
4. Partene kan også samordne arbeidet med regionale planer for å lette gjennomføringen av denne konvensjon.

*Artikkel 21***Rapportering**

1. Hver part skal rapportere til partskonferansen via sekretariatet om tiltakene den har truffet for å gjennomføre bestemmelsene i denne konvensjon, om hvor effektive disse tiltakene er og om mulige utfordringer med å oppfylle konvensjonens formål.
2. Hver part skal ta med i sine rapporter de opplysningene som kreves i artikkel 3, 5, 7, 8 and 9 i denne konvensjon.
3. Partskonferansen skal på sitt første møte bestemme når og i hvilket format partene skal levere sine rapporter, og skal ta hensyn til ønskeligheten av å samordne rapporteringen med andre relevante kjemikalie- og avfallskonvensjoner.

*Artikkel 22***Evaluering av effektivitet**

1. Partskonferansen skal evaluere effektiviteten av denne konvensjon senest seks år etter datoen da konvensjonen trer i kraft, og deretter regelmessig med de mellomrom den selv bestemmer.
2. For å lette evalueringen skal partskonferansen på sitt første møte ta initiativ til å eta-

ate the establishment of arrangements for providing itself with comparable monitoring data on the presence and movement of mercury and mercury compounds in the environment as well as trends in levels of mercury and mercury compounds observed in biotic media and vulnerable populations.

3. The evaluation shall be conducted on the basis of available scientific, environmental, technical, financial and economic information, including:
 - (a) Reports and other monitoring information provided to the Conference of the Parties pursuant to paragraph 2;
 - (b) Reports submitted pursuant to Article 21;
 - (c) Information and recommendations provided pursuant to Article 15; and
 - (d) Reports and other relevant information on the operation of the financial assistance, technology transfer and capacity-building arrangements put in place under this Convention.

Article 23

Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established.
2. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened by the Executive Director of the United Nations Environment Programme no later than one year after the date of entry into force of this Convention. Thereafter, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be decided by the Conference.
3. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.
4. The Conference of the Parties shall by consensus agree upon and adopt at its first meeting rules of procedure and financial rules for itself and any of its subsidiary bodies, as well as financial provisions governing the functioning of the Secretariat.
5. The Conference of the Parties shall keep under continuous review and evaluation the implementation of this Convention. It shall

blere ordninger for å skaffe seg sammenlignbare overvåkningsdata over forekomst og bevegelser av kvikksølv og kvikksølvforbindelser i miljøet og utviklingstrekk i nivåene av kvikksølv og kvikksølvforbindelser som iakttas i biotiske medier og sårbare befolkningsgrupper.

3. Evalueringen skal utføres på grunnlag av tilgjengelig vitenskapelig, miljømessig, teknisk, finansiell og økonomisk informasjon, deriblant
 - a) rapporter og annen overvåkningsinformasjon som innleveres til partskonferansen i medhold av nr. 2;
 - b) rapporter oversendt i medhold av artikkel 21
 - c) informasjon og anbefalinger innlevert i medhold av artikkel 15, og
 - d) rapporter og annen relevant informasjon om hvordan ordningene for finansiell bistand, teknologioverføring og kapasitetsbygging som etableres i henhold til denne konvensjon, fungerer

Artikkel 23

Partskonferanse

1. En partskonferanse blir herved opprettet.
2. Partskonferansen skal sammenkalles til sitt første møte av direktøren for De forente nasjoners miljøprogram senest ett år etter at denne konvensjon trer i kraft. Deretter skal ordinære møter holdes med jevne mellomrom som konferansen fastsetter.
3. Partskonferansen skal holde ekstraordinære møter når konferansen måtte finne det nødvendig, eller når en part anmoder skriftlig om det, forutsatt at anmodningen innen seks måneder etter at sekretariatet har formidlet den til partene, er støttet av minst en tredjedel av partene.
4. Partskonferansen skal på sitt første møte, ved konsensus, komme til enighet om og vedta forretningsorden og økonomisk regelverk for seg selv og sine underordnede organer, samt økonomiske bestemmelser vedrørende sekretariatets oppgaver.
5. Partskonferansen skal kontinuerlig vurdere og evaluere implementeringen av denne konvensjon. Den skal utføre de funksjonene den

perform the functions assigned to it by this Convention and, to that end, shall:

- (a) Establish such subsidiary bodies as it considers necessary for the implementation of this Convention;
 - (b) Cooperate, where appropriate, with competent international organizations and inter-governmental and non-governmental bodies;
 - (c) Regularly review all information made available to it and to the Secretariat pursuant to Article 21;
 - (d) Consider any recommendations submitted to it by the Implementation and Compliance Committee;
 - (e) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the objectives of this Convention; and
 - (f) Review Annexes A and B pursuant to Article 4 and Article 5.
6. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State not a Party to this Convention, may be represented at meetings of the Conference of the Parties as observers. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, that is qualified in matters covered by this Convention and has informed the Secretariat of its wish to be represented at a meeting of the Conference of the Parties as an observer may be admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

Article 24

Secretariat

1. A Secretariat is hereby established.
2. The functions of the Secretariat shall be:
 - (a) To make arrangements for meetings of the Conference of the Parties and its subsidiary bodies and to provide them with services as required;
 - (b) To facilitate assistance to Parties, particularly developing country Parties and Parties with economies in transition, on request, in the implementation of this Convention;
 - (c) To coordinate, as appropriate, with the secretariats of relevant international bodies,

er pålagt av konvensjonen, og skal for å oppnå dette

- a) etablere de underordnede organer den finner påkrevd for gjennomføringen av denne konvensjonen
 - b) samarbeide med kompetente internasjonale organisasjoner og mellomstatlige og ikke-statlige organer, slik forholdene tilsier
 - c) regelmessig gjennomgå all informasjon som gjøres tilgjengelig for den og sekretariatet i medhold av artikkel 21
 - d) vurdere eventuelle anbefalinger den får oversendt av gjennomførings- og etterlevelseskomiteen
 - e) vurdere og iverksette de ekstratiltak den måtte finne nødvendige for å oppnå målene med denne konvensjon, og
 - f) gjennomgå vedlegg A og B i medhold av artikkel 4 og 5
6. De forente nasjoner, dets særorganer og Det internasjonale atomenergibyrå samt enhver stat som ikke er part i denne konvensjon, kan være representert som observatør på møter i partskonferansen. Ethvert organ eller byrå, enten nasjonalt eller internasjonalt, statlig eller ikke-statlig, som er kvalifisert i saker som faller inn under denne konvensjon og har informert sekretariatet om at det ønsker å være representert som observatør på et møte i partskonferansen, kan gis adgang med mindre minst en tredjedel av de tilstedeværende partene motsetter seg det. Adgang og deltakelse som observatør skal være regulert i forretningsordenen partskonferansen vedtar.

Artikkel 24

Sekretariat

1. Et sekretariat blir herved opprettet.
2. Sekretariatets oppgaver skal være å
 - a) arrangere møter i partskonferansen og dens underorganer og å yte de tjenester disse har behov for
 - b) legge til rette, når det blir bedt om det, for bistand til parter, særlig parter som er utviklingsland og parter med en overgangsøkonomi, i gjennomføringen av denne konvensjon
 - c) samordne seg med sekretariatene i relevante internasjonale organer, særlig andre

- particularly other chemicals and waste conventions;
- (d) To assist Parties in the exchange of information related to the implementation of this Convention;
- (e) To prepare and make available to the Parties periodic reports based on information received pursuant to Articles 15 and 21 and other available information;
- (f) To enter, under the overall guidance of the Conference of the Parties, into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and
- (g) To perform the other secretariat functions specified in this Convention and such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.
3. The secretariat functions for this Convention shall be performed by the Executive Director of the United Nations Environment Programme, unless the Conference of the Parties decides, by a three-fourths majority of the Parties present and voting, to entrust the secretariat functions to one or more other international organizations.
4. The Conference of the Parties, in consultation with appropriate international bodies, may provide for enhanced cooperation and coordination between the Secretariat and the secretariats of other chemicals and wastes conventions. The Conference of the Parties, in consultation with appropriate international bodies, may provide further guidance on this matter.
- kjemikalie- og avfallskonvensjoner, slik forholdene tilsier
- d) bistå parter i utveksling av informasjon angående gjennomføringen av denne konvensjonen
- e) utarbeide og gjøre tilgjengelig for partene jevnlig rapporter basert på informasjon mottatt i medhold av artikkel 15 og 21 og annen tilgjengelig informasjon
- f) inngå, under partskonferansens overordnede veiledning, de forvaltnings- og kontraktsmessige ordninger det måtte trenge for å utføre sine funksjoner effektivt, og
- g) utføre de andre sekretariatsfunksjonene som er angitt i denne konvensjon og de andre funksjoner partskonferansen måtte bestemme
3. Sekretariatsfunksjonene for denne konvensjon skal utføres av direktøren for De forente nasjoners miljøprogram med mindre partskonferansen med tre fjerdedels flertall av partene som er til stede og avgir stemme, beslutter å overlate sekretariatsfunksjonene til én eller flere andre internasjonale organisasjoner.
4. Partskonferansen kan i samråd med aktuelle internasjonale organer gi adgang til utvidet samarbeid og samordning mellom sekretariatet og sekretariatene for andre kjemikalie- og avfallskonvensjoner. Partskonferansen kan i samråd med aktuelle internasjonale organer gi ytterligere veiledning når det gjelder dette.

Article 25

Settlement of disputes

- Parties shall seek to settle any dispute between them concerning the interpretation or application of this Convention through negotiation or other peaceful means of their own choice.
- When ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a Party that is not a regional economic integration organization may declare in a written instrument submitted to the Depositary that, with regard to any dispute concerning the interpretation or application of this Convention, it recognizes one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

Artikkel 25

Tvisteløsning

- Partene skal søke å løse eventuelle tvister seg imellom angående tolkningen eller anvendelsen av denne konvensjon gjennom forhandlinger eller med andre fredelige midler etter eget valg.
- En part som ikke er en regional organisasjon for økonomisk integrasjon, kan idet den ratifiserer, godtar, godkjenner eller tiltrer denne konvensjon, eller når som helst senere, erklære i et skriftlig dokument oversendt til depositaren at den med hensyn til en eventuell tvist vedrørende tolkningen eller anvendelsen av denne konvensjon anerkjenner den ene av eller begge følgende metoder for tvisteløsning som obligatorisk med hensyn til en part som godtar samme forpliktelse:

- (a) Arbitration in accordance with the procedure set out in Part I of Annex E;
- (b) Submission of the dispute to the International Court of Justice.
3. A Party that is a regional economic integration organization may make a declaration with like effect in relation to arbitration in accordance with paragraph 2.
 4. A declaration made pursuant to paragraph 2 or 3 shall remain in force until it expires in accordance with its terms or until three months after written notice of its revocation has been deposited with the Depositary.
 5. The expiry of a declaration, a notice of revocation or a new declaration shall in no way affect proceedings pending before an arbitral tribunal or the International Court of Justice, unless the parties to the dispute otherwise agree.
 6. If the parties to a dispute have not accepted the same means of dispute settlement pursuant to paragraph 2 or 3, and if they have not been able to settle their dispute through the means mentioned in paragraph 1 within twelve months following notification by one Party to another that a dispute exists between them, the dispute shall be submitted to a conciliation commission at the request of any party to the dispute. The procedure set out in Part II of Annex E shall apply to conciliation under this Article.
- a) voldgift i samsvar med framgangsmåten som er angitt i vedlegg E del I
 - b) at tvisten bringes inn for Den internasjonale domstol
 3. En part som er en regional organisasjon for økonomisk integrasjon, kan avgi en erklæring med tilsvarende virkning med hensyn til voldgift i samsvar med nr. 2.
 4. En erklæring avgitt i medhold av nr. 2 eller 3 skal fortsette å gjelde til den utløper i samsvar med sine betingelser, eller til tre måneder etter at skiftlig melding om at den trekkes tilbake er deponert hos depositaren.
 5. En erklæring som utløper, en melding om tilbaketrekning eller en ny erklæring skal ikke på noen måte påvirke en sak som verserer for en voldgiftsdomstol eller Den internasjonale domstol med mindre partene i tvisten blir enig om annet.
 6. Dersom partene i en tvist ikke har godtatt samme tvisteløsningsmekanisme i medhold av nr. 2 eller 3, og dersom de ikke har kunnet løse tvisten med de midlene som er nevnt i nr. 1, innen tolv måneder etter at en part har varslet en annen om at det foreligger en tvist mellom dem, skal tvisten oversendes til en meklingskommisjon dersom noen av partene i tvisten anmoder om det. Framgangsmåten som er angitt i vedlegg E del II, skal gjelde for mekling i henhold til denne artikkel.

Article 26

Amendments to the Convention

1. Amendments to this Convention may be proposed by any Party.
2. Amendments to this Convention shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties. The text of any proposed amendment shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The Secretariat shall also communicate the proposed amendment to the signatories to this Convention and, for information, to the Depositary.
3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting at the meeting.

Artikkel 26

Endringer i konvensjonen

1. Enhver part kan foreslå endringer i denne konvensjon.
2. Endringer i denne konvensjon skal vedtas på et møte i partskonferansen. Sekretariatet skal formidle teksten til en foreslått endring til partene minst seks måneder før møtet der den foreslås vedtatt. Sekretariatet skal også formidle den foreslåtte endringen til signaturstatene i denne konvensjon og, til orientering, til depositaren.
3. Partene skal gjøre alle anstrengelser for å oppnå enighet om en foreslått endring i denne konvensjon ved konsensus. Dersom alle anstrengelser for å nå konsensus er gjort uten at dette er oppnådd, skal endringen som en siste utvei vedtas med tre fjerdedels flertall blant partene som er til stede og avgir stemme.

4. An adopted amendment shall be communicated by the Depositary to all Parties for ratification, acceptance or approval.
5. Ratification, acceptance or approval of an amendment shall be notified to the Depositary in writing. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 shall enter into force for the Parties having consented to be bound by it on the ninetieth day after the date of deposit of instruments of ratification, acceptance or approval by at least three-fourths of the Parties that were Parties at the time at which the amendment was adopted. Thereafter, the amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendment.

*Article 27***Adoption and amendment of annexes**

1. Annexes to this Convention shall form an integral part thereof and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Convention constitutes at the same time a reference to any annexes thereto.
2. Any additional annexes adopted after the entry into force of this Convention shall be restricted to procedural, scientific, technical or administrative matters.
3. The following procedure shall apply to the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to this Convention:
 - (a) Additional annexes shall be proposed and adopted according to the procedure laid down in paragraphs 1–3 of Article 26;
 - (b) Any Party that is unable to accept an additional annex shall so notify the Depositary, in writing, within one year from the date of communication by the Depositary of the adoption of such annex. The Depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time notify the Depositary, in writing, that it withdraws a previous notification of non-acceptance in respect of an additional annex, and the annex shall thereupon enter into force for that Party subject to subparagraph (c); and
 - (c) On the expiry of one year from the date of the communication by the Depositary of the adoption of an additional annex, the annex shall enter into force for all Parties

4. Depositaren skal formidle en vedtatt endring til alle parter for ratifikasjon, godtakelse eller godkjenning.
5. Depositaren skal varsles skriftlig om ratifikasjon, godtakelse eller godkjenning av en endring. En endring vedtatt i samsvar med nr. 3 trer i kraft for partene som har samtykket i å være bundet av den, den nittiende dagen etter datoen da ratifikasjons-, godtakelses- eller godkjenningsdokumenter fra minst tre fjerdedeler av partene som var parter da endringen ble vedtatt, er deponert. Deretter trer endringen i kraft for enhver annen part den nittiende dagen etter datoen da denne parten deponerer sitt ratifikasjons-, godtakelses- eller godkjenningsdokument.

*Artikkel 27***Vedtakelse og endring av vedlegg**

1. Vedlegg til denne konvensjon utgjør integrerte deler av den, og med mindre annet uttrykkelig er sagt, er en henvisning til denne konvensjon samtidig en henvisning til ethvert vedlegg til den.
2. Ytterligere vedlegg som måtte bli vedtatt etter at denne konvensjon har trådt i kraft, skal begrense seg til saksbehandlingsmessige, vitenskapelige, tekniske eller administrative forhold.
3. Følgende framgangsmåte gjelder når ytterligere vedlegg til denne konvensjon skal foreslås, vedtas og tre kraft:
 - a) Ytterligere vedlegg skal foreslås og vedtas i samsvar med framgangsmåten som er fastsatt i artikkel 26 nr. 1–3;
 - b) Enhver part som ikke kan godta et ytterligere vedlegg, skal skriftlig varsle depositaren om dette innen ett år etter datoen da depositaren formidler beskjed om at slikt vedlegg er vedtatt. Depositaren skal uten opphold varsle alle parter om enhver slik melding som han mottar. En part kan når som helst varsle depositaren skriftlig om at den trekker tilbake en tidligere melding om at den ikke godtar et ytterligere vedlegg, og vedlegget trer deretter i kraft for denne parten i samsvar med bokstav c); og
 - c) Når det har gått ett år fra datoen da depositaren formidler beskjed om at et ytterligere vedlegg er vedtatt, trer vedtaket i kraft for alle parter som ikke har oversendt melding

that have not submitted a notification of non-acceptance in accordance with the provisions of subparagraph (b).

4. The proposal, adoption and entry into force of amendments to annexes to this Convention shall be subject to the same procedures as for the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to the Convention, except that an amendment to an annex shall not enter into force with regard to any Party that has made a declaration with regard to amendment of annexes in accordance with paragraph 5 of Article 30, in which case any such amendment shall enter into force for such a Party on the ninetieth day after the date it has deposited with the Depositary its instrument of ratification, acceptance, approval or accession with respect to such amendment.
5. If an additional annex or an amendment to an annex is related to an amendment to this Convention, the additional annex or amendment shall not enter into force until such time as the amendment to the Convention enters into force.

Article 28

Right to vote

1. Each Party to this Convention shall have one vote, except as provided for in paragraph 2.
2. A regional economic integration organization, on matters within its competence, shall exercise its right to vote with a number of votes equal to the number of its member States that are Parties to this Convention. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right to vote, and vice versa.

Article 29

Signature

This Convention shall be opened for signature at Kumamoto, Japan, by all States and regional economic integration organizations on 10 and 11 October 2013, and thereafter at the United Nations Headquarters in New York until 9 October 2014.

i samsvar med bestemmelsene i bokstav b) om at de ikke godtar vedlegget.

4. Reglene for hvordan endringer i vedlegg til denne konvensjon foreslås, vedtas og trer i kraft, er de samme som for hvordan ytterligere vedlegg til konvensjonen foreslås, vedtas og trer i kraft, bortsett fra at en endring i et vedlegg ikke trer i kraft med hensyn til en part som har avgitt en erklæring i samsvar med artikkel 30 nr. 5 vedrørende endring i vedlegg; i dette tilfelle trer enhver slik endring i kraft for slik en part den nittiende dagen etter datoen da den har deponert sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument med hensyn til slik endring hos depositaren.
5. Dersom et ytterligere vedlegg eller en endring i et vedlegg er knyttet til en endring i denne konvensjon, trer ikke det ytterligere vedlegget eller endringen i kraft før endringen i konvensjonen trer i kraft.

Artikkel 28

Stemmerett

1. Hver part i denne konvensjon har én stemme med de unntak det er gitt bestemmelser om i nr. 2.
2. En regional organisasjon for økonomisk integrasjon skal i saker som faller innenfor dens kompetanseområde, utøve sin stemmerett med et antall stemmer lik det antallet av dens medlemsstater som er parter i denne konvensjon. En slik organisasjon skal ikke utøve sin stemmerett dersom noen av dens medlemsstater utøver sin stemmerett, og omvendt.

Artikkel 29

Undertegning

Denne konvensjon er åpen for undertegning i Kumamoto i Japan av alle stater og regionale organisasjoner for økonomisk integrasjon 10. og 11. oktober 2013, og deretter i De forente nasjoners hovedkvarter i New York til 9. oktober 2014.

*Article 30***Ratification, acceptance, approval or accession**

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by States and by regional economic integration organizations. It shall be open for accession by States and by regional economic integration organizations from the day after the date on which the Convention is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depositary.
2. Any regional economic integration organization that becomes a Party to this Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to this Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.
3. In its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, a regional economic integration organization shall declare the extent of its competence in respect of the matters governed by this Convention. Any such organization shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any relevant modification of the extent of its competence.
4. Each State or regional economic integration organization is encouraged to transmit to the Secretariat at the time of its ratification, acceptance, approval or accession of the Convention information on its measures to implement the Convention.
5. In its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, any Party may declare that, with regard to it, any amendment to an annex shall enter into force only upon the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession with respect thereto.

*Artikkel 30***Ratifikasjon, godtakelse, godkjenning og tiltredelse**

1. Denne konvensjon kan ratifiseres, godtas eller godkjennes av stater og av regionale organisasjoner for økonomisk integrasjon. Den kan tiltres av stater og av organisasjoner for regional økonomisk integrasjon fra og med dagen etter datoen da konvensjonen blir lukket for undertegning. Ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokumenter skal deponeres hos depositaren.
2. Enhver regional organisasjon for økonomisk integrasjon som blir part i denne konvensjon, uten at noen av ens medlemsstater er parter, skal være bundet av alle forpliktelser etter konvensjonen. For slike organisasjoners vedkommende skal organisasjonen og dens medlemsstater, når én eller flere av dens medlemsstater er part i denne konvensjon, beslutte hvilket ansvar de hver for seg skal ha for å oppfylle sine forpliktelser etter konvensjonen. I slike tilfeller har organisasjonen og dens medlemsstater ikke adgang til å utøve rettigheter i medhold av konvensjonen samtidig.
3. I sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument skal en regional organisasjon for økonomisk integrasjon erklære i hvilken utstrekning den har kompetanse med hensyn til de sakene som reguleres av denne konvensjon. En slik organisasjon skal også informere depositaren, som i sin tur skal informere alle partene, om enhver relevant endring i omfanget av dens kompetanse.
4. Hver stat eller regional organisasjon for økonomisk integrasjon oppmuntres til å sende sekretariatet informasjon om sine tiltak for å gjennomføre denne konvensjon idet den ratifiserer, godtar, godkjenner eller tiltres denne konvensjon.
5. I sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument kan enhver part erklære at en endring i et vedlegg først trer i kraft for den etter at den har deponert sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument med hensyn til endringen.

*Article 31***Entry into force**

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
2. For each State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or regional economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
3. For the purposes of paragraphs 1 and 2, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of that organization.

*Article 32***Reservations**

No reservations may be made to this Convention.

*Article 33***Withdrawal**

1. At any time after three years from the date on which this Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary.
2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

*Article 34***Depositary**

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Convention.

*Article 35***Authentic texts**

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Span-

*Artikkel 31***Ikrafttredelse**

1. Denne konvensjon trer i kraft den nittiende dagen etter datoen da det femtiende ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokumentet er deponert.
2. For hver stat eller regional organisasjon for økonomisk integrasjon som ratifiserer, godtar, godkjenner eller ratifiserer denne konvensjon etter at det femtiende ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokumentet er deponert, trer konvensjonen i kraft den nittiende dagen etter datoen da slik stat eller regional organisasjon for økonomisk integrasjon deponerer sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument.
3. I forbindelse med nr. 1 og 2 skal et dokument deponert av en regional organisasjon for økonomisk integrasjon ikke regnes i tillegg til dem som er deponert av medlemstater i denne organisasjonen.

*Artikkel 32***Forbehold**

Det kan ikke tas noen forbehold til denne konvensjon.

*Artikkel 33***Oppsigelse**

1. Når det har gått tre år etter datoen da denne konvensjon har trådt i kraft for en part, kan denne parten når som helst si opp konvensjonen ved å gi skriftlig melding til depositaren.
2. Slik oppsigelse trer i kraft når det har gått ett år etter datoen da depositaren mottar meldingen om oppsigelse, eller på en senere dato angitt i meldingen om oppsigelse.

*Artikkel 34***Depositar**

De forente staters generalsekretær skal være depositar for denne konvensjon.

*Artikkel 35***Gyldige tekster**

Originalen til denne konvensjon, som har samme gyldighet i arabisk, engelsk, fransk, kinesisk, rus-

ish texts are equally authentic, shall be deposited with the Depositary.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

Done at Kumamoto, Japan, on this tenth day of October, two thousand and thirteen.

Annex A

Mercury-added products

The following products are excluded from this Annex:

- (a) Products essential for civil protection and military uses;
- (b) Products for research, calibration of instrumentation, for use as reference standard;
- (c) Where no feasible mercury-free alternative for replacement is available, switches and relays, cold cathode fluorescent lamps and external electrode fluorescent lamps (CCFL and EEFL) for electronic displays, and measuring devices;
- (d) Products used in traditional or religious practices; and
- (e) Vaccines containing thiomersal as preservatives.

sisk og spansk tekstutgave, skal deponeres hos depositaren.

TIL VITNE OM DETTE har de undertegnede etter behørig fullmakt undertegnet denne konvensjon.

Utferdiget i Kumamoto i Japan 10. oktober 2013.

Vedlegg A

Kvikksølvtilsatte produkter

Følgende produkter er utelukket fra dette vedlegget:

- (a) produkter som er essensielle for sivil beskyttelse og militære anvendelser
- (b) produkter for forskning, kalibrering av instrumentering, for bruk som referansestandard
- (c) når ikke noe gjennomførbart kvikksølvfritt alternativ er tilgjengelig som erstatning: brytere og releer, fluoreserende lamper med kald katode og fluoreserende lamper med ekstern katode (CCFL og EEFL) til elektroniske display samt måleinnretninger
- (d) produkter som brukes i tradisjonelle eller religiøse skikker, og
- (e) vaksiner som inneholder tiomersal som konserveringsmiddel

Part I: Products subject to Article 4, paragraph 1

Mercury-added products	Date after which the manufacture, import or export of the product shall not be allowed (phase-out date)
Batteries, except for button zinc silver oxide batteries with a mercury content < 2% and button zinc air batteries with a mercury content < 2%	2020
Switches and relays, except very high accuracy capacitance and loss measurement bridges and high frequency radio frequency switches and relays in monitoring and control instruments with a maximum mercury content of 20 mg per bridge, switch or relay	2020
Compact fluorescent lamps (CFLs) for general lighting purposes that are ≤ 30 watts with a mercury content exceeding 5 mg per lamp burner	2020
Linear fluorescent lamps (LFLs) for general lighting purposes: (a) Triband phosphor < 60 watts with a mercury content exceeding 5 mg per lamp; (b) Halophosphate phosphor ≤ 40 watts with a mercury content exceeding 10 mg per lamp	2020
High pressure mercury vapour lamps (HPMV) for general lighting purposes	2020

Del I: produkter som faller inn under artikkel 4 nr. 1

Kvikksølvtilsatte produkter	Siste lovlige dato for produksjon, import eller eksport av produktet (utfasingsdato)
Batterier, unntatt knappcelle sinksvoksidbatterier med et kvikksølvinnhold < 2 %, knappcelle sinkluftbatterier med et kvikksølvinnhold < 2 %	2020
Brytere og releer, unntatt svært nøyaktige målebroer for kapasitans og tap samt høyfrekvente radiofrekvensbrytere og releer i overvåkings- og styreinstrumenter med et maksimalt kvikksølvinnhold på 20 mg per bro, bryter eller relé	2020
Kompakte fluoreserende lamper (CFL) til vanlig belysning som er ≤ 30 watt med et kvikksølvinnhold på over 5 mg per lampebrenner	2020
Lineære fluoreserende lamper (LFL) til vanlig belysning: a) Trebånds fosfor < 60 watt med et kvikksølvinnhold på over 5 mg per lampe; b) Halofosfat fosfor ≤ 40 watt med et kvikksølvinnhold på over 10 mg per lampe	2020
Høytrykkskvikksølvdamplamper (HPMV) til vanlig belysning	2020

Mercury-added products	Date after which the manufacture, import or export of the product shall not be allowed (phase-out date)	Kvikksølvtilsatte produkter	Siste lovlige dato for produksjon, import eller eksport av produktet (utfasingsdato)
Mercury in cold cathode fluorescent lamps and external electrode fluorescent lamps (CCFL and EEFL) for electronic displays: (a) short length (≤ 500 mm) with mercury content exceeding 3.5 mg per lamp (b) medium length (> 500 mm and $\leq 1\,500$ mm) with mercury content exceeding 5 mg per lamp (c) long length ($> 1\,500$ mm) with mercury content exceeding 13 mg per lamp	2020	Kvikksølv i fluoreserende lamper med kald katode og fluoreserende lamper med ekstern elektrode (CCFL og EEFL) til elektroniske display: a) kort (≤ 500 mm) med kvikksølvinnhold over 3,5 mg per lampe b) mellomlang (> 500 mm og $\leq 1\,500$ mm) med kvikksølvinnhold over 5 mg per lampe c) lang ($> 1\,500$ mm) med kvikksølvinnhold over 13 mg per lampe	2020
Cosmetics (with mercury content above 1ppm), including skin lightening soaps and creams, and not including eye area cosmetics where mercury is used as a preservative and no effective and safe substitute preservatives are available ¹	2020	Kosmetikk (med kvikksølvinnhold over 1ppm), iberegnet hudblekende såper og kremer, ikke iberegnet øyekosmetikk der kvikksølv er brukt som konserveringsmiddel, og der ingen effektive og trygge konserveringsmidler finnes som avløsning ¹	2020
Pesticides, biocides and topical antiseptics	2020	Plantevernmidler, biocider og topiske antiseptika	2020
The following non-electronic measuring devices except non-electronic measuring devices installed in large-scale equipment or those used for high precision measurement, where no suitable mercury-free alternative is available: (a) barometers; (b) hygrometers; (c) manometers; (d) thermometers; (e) sphygmomanometers.	2020	Følgende ikke-elektroniske måleinnretninger unntatt ikke-elektroniske måleinnretninger installert i storskalautstyr eller brukt til høypresisjonsmåling, der ingen passende kvikksølvfri alternativer er tilgjengelige: a) barometer b) hygrometer c) manometer d) termometer e) blodtrykksmålere	2020

¹ The intention is not to cover cosmetics, soaps or creams with trace contaminants of mercury.

¹ Det er ikke hensikten å dekke kosmetikk, såper eller kremer med sporformede forurensninger av kvikksølv.

Part II: Products subject to Article 4, paragraph 3

Mercury-added products	Provisions
Dental amalgam	<p>Measures to be taken by a Party to phase down the use of dental amalgam shall take into account the Party's domestic circumstances and relevant international guidance and shall include two or more of the measures from the following list:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Setting national objectives aiming at dental caries prevention and health promotion, thereby minimizing the need for dental restoration; (ii) Setting national objectives aiming at minimizing its use; (iii) Promoting the use of cost-effective and clinically effective mercury-free alternatives for dental restoration; (iv) Promoting research and development of quality mercury-free materials for dental restoration; (v) Encouraging representative professional organizations and dental schools to educate and train dental professionals and students on the use of mercury-free dental restoration alternatives and on promoting best management practices; (vi) Discouraging insurance policies and programmes that favour dental amalgam use over mercury-free dental restoration; (vii) Encouraging insurance policies and programmes that favour the use of quality alternatives to dental amalgam for dental restoration; (viii) Restricting the use of dental amalgam to its encapsulated form; (ix) Promoting the use of best environmental practices in dental facilities to reduce releases of mercury and mercury compounds to water and land.

Del II: Produkter som faller inn under artikkel 4 nr. 3

Kvikksølv-tilsatte produkter	Bestemmelser
Dentalt amalgam	<p>Tiltakene en part skal iverksette for å fase ned bruken av dentalt amalgam, skal ta hensyn til partens nasjonale omstendigheter og relevant internasjonal veiledning, og skal omfatte to eller flere tiltak fra følgende liste:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Fastsette nasjonale mål med sikte på å forebygge dental karies for derved å redusere behovet for tannrestaurering (ii) Fastsette nasjonale mål med sikte på å minimalisere bruken (iii) Fremme bruk av kostnadseffektive og klinisk effektive kvikksølvfrie alternativer for tannrestaurering (iv) Fremme forskning og utvikling av kvikksølvfrie kvalitetsmaterialer til tannrestaurering (v) Oppmuntre representative yrkesorganisasjoner og dentale utdanningsinstitusjoner til å opplyse og utdanne yrkesutøvere og studenter i tannlegeyrket i bruk av kvikksølvfrie tannrestaureringsalternativer og om beste håndteringspraksis (vi) Frarå forsikringsordninger som favoriserer dentalt amalgam foran kvikksølvfri tannrestauring (vii) Oppmuntre forsikringsordninger som favoriserer bruk av kvalitetsalternativer til dentalt amalgam for tannrestaurering (viii) Begrense bruken av dentalt amalgam til den innkapslede formen (ix) Fremme bruk av beste miljøpraksis i dentalklinikker for å redusere utslipp av kvikksølv og kvikksølvforbindelser til vann og grunn

Annex B

Manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used*Part I: Processes subject to Article 5, paragraph 2*

Manufacturing processes using mercury or mercury compounds	Phase-out date
Chlor-alkali production	2025
Acetaldehyde production in which mercury or mercury compounds are used as a catalyst	2018

Part II: Processes subject to Article 5, paragraph 3

Mercury using process	Provisions
Vinyl chloride monomer production	<p>Measures to be taken by the Parties shall include but not be limited to:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Reduce the use of mercury in terms of per unit production by 50 per cent by the year 2020 against 2010 use; (ii) Promoting measures to reduce the reliance on mercury from primary mining; (iii) Taking measures to reduce emissions and releases of mercury to the environment; (iv) Supporting research and development in respect of mercury-free catalysts and processes; (v) Not allowing the use of mercury five years after the Conference of the Parties has established that mercury-free catalysts based on existing processes have become technically and economically feasible; (vi) Reporting to the Conference of the Parties on its efforts to develop and/or identify alternatives and phase out mercury use in accordance with Article 21.

Vedlegg B

Produksjonsprosesser der kvikksølv eller kvikksølvforbindelser brukes*Del I: Prosesser som faller inn under artikkel 5 nr. 2*

Produksjonsprosesser som benytter kvikksølv eller kvikksølvforbindelser	Utfasingsdato
Kloralkaliproduksjon	2025
Acetaldehydproduksjon der kvikksølv eller kvikksølvforbindelser brukes som katalysator	2018

Del II: Prosesser som faller inn under artikkel 5 nr. 3

Kvikksølvbrukende prosess	Bestemmelser
Vinylkloridmonomerproduksjon	<p>Tiltakene partene skal iverksette, skal omfatte, men ikke være begrenset til å</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) redusere bruken av kvikksølv per produsert enhet med 50 % innen 2020 sammenlignet med bruken i 2010 (ii) fremme tiltak for å redusere avhengigheten av kvikksølv fra primærutvinning (iii) iverksette tiltak for å redusere utslippene av kvikksølv til miljøet (iv) støtte forskning og utvikling vedrørende kvikksølvfrie katalysatorer og prosesser (v) ikke tillate bruk av kvikksølv fem år etter at partskonferansen har fastslått at kvikksølvfrie katalysatorer basert på eksisterende prosesser er blitt teknisk og økonomisk gjennomførbare (vi) rapportere til partskonferansen om hva de gjør for å utvikle og/eller identifisere og fase ut kvikksølvbruk i samsvar med artikkel 21

Mercury using process	Provisions	Kvikksølv- brukende prosess	Bestemmelser
Sodium or Potassium Methylate or Ethylate	<p>Measures to be taken by the Parties shall include but not be limited to:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Measures to reduce the use of mercury aiming at the phase out of this use as fast as possible and within 10 years of the entry into force of the Convention; (ii) Reduce emissions and releases in terms of per unit production by 50 per cent by 2020 compared to 2010; (iii) Prohibiting the use of fresh mercury from primary mining; (iv) Supporting research and development in respect of mercury-free processes; (v) Not allowing the use of mercury five years after the Conference of the Parties has established that mercury-free processes have become technically and economically feasible; (vi) Reporting to the Conference of the Parties on its efforts to develop and/or identify alternatives and phase out mercury use in accordance with Article 21. 	Natrium- eller kaliumetyl- eller etylat	<p>Tiltakene partene skal iverksette, skal omfatte, men ikke være begrenset til</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) tiltak for å redusere bruken av kvikksølv med sikte på å fase ut denne bruken så snart som mulig og innen ti år etter at konvensjonen har trådt i kraft (ii) reduksjon av utslippene per produsert enhet med 50 % innen 2020 sammenlignet med 2010 (iii) forbud mot bruk av nytt kvikksølv fra primærutvinning (iv) støtte til forskning og utvikling vedrørende kvikksølvfrie prosesser (v) å ikke tillate bruk av kvikksølv fem år etter at partskonferansen har fastslått at kvikksølvfrie prosesser er blitt teknisk og økonomisk gjennomførbare (vi) rapportering til partskonferansen om hva de gjør for å utvikle og/ eller identifisere alternativer og fase ut bruk av kvikksølv i samsvar med artikkel 21
Production of polyurethane using mercury containing catalysts	<p>not Measures to be taken by the Parties shall include but be limited to:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Taking measures to reduce the use of mercury, aiming at the phase out of this use as fast as possible, within 10 years of the entry into force of the Convention; (ii) Taking measures to reduce the reliance on mercury from primary mercury mining; (iii) Taking measures to reduce emissions and releases of mercury to the environment; (iv) Encouraging research and development in respect of mercury-free catalysts and processes; (v) Reporting to the Conference of the Parties on its efforts to develop and/or identify alternatives and phase out mercury use in accordance with Article 21. <p>Paragraph 6 of Article 5 shall not apply to this manufacturing process.</p>	Produksjon av polyuretan ved bruk av kvikksølvholdige katalysatorer	<p>Tiltakene som partene skal iverksette, skal omfatte, men ikke være begrenset til å</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) iverksette tiltak for å redusere bruken av kvikksølv, med sikte på å fase ut denne bruken så snart som mulig, innen ti år etter at konvensjonen trer i kraft (ii) iverksette tiltak for å redusere avhengigheten av kvikksølv fra primærutvinning av kvikksølv (iii) iverksette tiltak for å redusere utslipp av kvikksølv til miljøet (iv) oppmuntre forskning og utvikling vedrørende kvikksølvfrie katalysatorer og prosesser (v) rapportere til partskonferansen om hva de gjør for å utvikle og/ eller identifisere alternativer og fase ut kvikksølv i samsvar med artikkel 21 <p>Artikkel 5 nr. 6 gjelder ikke denne produksjonsprosessen.</p>

*Annex C***Artisanal and small-scale gold mining***National action plans*

1. Each Party that is subject to the provisions of paragraph 3 of Article 7 shall include in its national action plan:
 - (a) National objectives and reduction targets;
 - (b) Actions to eliminate:
 - (i) Whole ore amalgamation;
 - (ii) Open burning of amalgam or processed amalgam;
 - (iii) Burning of amalgam in residential areas; and
 - (iv) Cyanide leaching in sediment, ore or tailings to which mercury has been added without first removing the mercury;
 - (c) Steps to facilitate the formalization or regulation of the artisanal and small-scale gold mining sector;
 - (d) Baseline estimates of the quantities of mercury used and the practices employed in artisanal and small-scale gold mining and processing within its territory;
 - (e) Strategies for promoting the reduction of emissions and releases of, and exposure to, mercury in artisanal and small-scale gold mining and processing, including mercury-free methods;
 - (f) Strategies for managing trade and preventing the diversion of mercury and mercury compounds from both foreign and domestic sources to use in artisanal and small scale gold mining and processing;
 - (g) Strategies for involving stakeholders in the implementation and continuing development of the national action plan;
 - (h) A public health strategy on the exposure of artisanal and small-scale gold miners and their communities to mercury. Such a strategy should include, inter alia, the gathering of health data, training for health-care workers and awareness-raising through health facilities;
 - (i) Strategies to prevent the exposure of vulnerable populations, particularly children and women of child-bearing age, especially pregnant women, to mercury used in artisanal and small-scale gold mining;
 - (j) Strategies for providing information to artisanal and small-scale gold miners and affected communities; and

*Vedlegg C***Håndverksmessig og småskala gullutvinning***Nasjonale handlingsplaner*

1. Hver part som er underlagt bestemmelsene i artikkel 7 nr. 3, skal innarbeide i sin nasjonale handlingsplan
 - a) nasjonale målsetninger og reduksjonsmål;
 - b) tiltak for å eliminere
 - i) amalgamering av malm
 - ii) åpen brenning av amalgam eller bearbeidet amalgam
 - iii) brenning av amalgam i boligområder, og
 - iv) cyanidutvasking i sediment, malm eller slagg der kvikksølv har vært tilsatt, uten først å fjerne kvikksølvet;
 - c) tiltak for å underlette formalisering eller regulering av småskala gullutvinning som sektor;
 - d) basislinjeestimat for mengdene av kvikksølv som er brukt og arbeidsmåter som er anvendt i håndverksmessig og småskala gullutvinning og foredling på dens territorium;
 - e) strategier for å fremme reduksjon av utslipp av og eksponering for kvikksølv i håndverksmessig og småskala gullutvinning og foredling, iberegnet kvikksølvfrie metoder;
 - f) strategier for å regulere handel og hindre omdirigering av kvikksølv og kvikksølvforbindelser fra både utenlandske og innenlandske kilder til bruk i håndverksmessig og småskala gullutvinning og foredling ;
 - g) strategier for å involvere interessegrupper i gjennomføring og videreutvikling av den nasjonale handlingsplanen;
 - h) en folkehelsestrategi vedrørende eksponering for kvikksølv hos håndverksmessig og småskala gullutvinnere og deres lokalsamfunn. En slik strategi bør blant annet omfatte innsamling av helseopplysninger, opplæring for helsearbeidere og bevisstgjøring gjennom helseinstitusjoner;
 - i) strategier for å hindre eksponering av sårbare befolkningsgrupper, særlig barn og kvinner i fruktbar alder, og spesielt gravide kvinner, for kvikksølv brukt i håndverksmessig og småskala gullutvinning;
 - j) strategier for å informere håndverksmessig og småskala gullutvinnere og berørte lokalsamfunn; og

- (k) A schedule for the implementation of the national action plan.
2. Each Party may include in its national action plan additional strategies to achieve its objectives, including the use or introduction of standards for mercury-free artisanal and small-scale gold mining and market-based mechanisms or marketing tools.

Annex D

List of point sources of emissions of mercury and mercury compounds to the atmosphere

Point source category:

Coal-fired power plants;
Coal-fired industrial boilers;
Smelting and roasting processes used in the production of non-ferrous metals;^{1/}
Waste incineration facilities;
Cement clinker production facilities.

Annex E

Arbitration and conciliation procedures

Part I: Arbitration procedure

The arbitration procedure for purposes of paragraph 2 (a) of Article 25 of this Convention shall be as follows:

Article 1

1. A Party may initiate recourse to arbitration in accordance with Article 25 of this Convention by written notification addressed to the other party or parties to the dispute. The notification shall be accompanied by a statement of claim, together with any supporting documents. Such notification shall state the subject matter of arbitration and include, in particular, the Articles of this Convention the interpretation or application of which are at issue.
2. The claimant party shall notify the Secretariat that it is referring a dispute to arbitration pursuant to Article 25 of this Convention. The notification shall be accompanied by the written notification of the claimant party, the statement of claim, and the supporting documents referred to in paragraph 1 above. The Secretariat shall forward the information thus received to all Parties.

¹ For the purpose of this Annex, “non-ferrous metals” refers to lead, zinc, copper and industrial gold.

- k) en tidsplan for å gjennomføre den nasjonale handlingsplanen.

2. Hver part kan ta med i sin nasjonale plan ytterligere strategier for å oppnå sine mål, herunder bruk eller innføring av standarder for kvikksølvfri håndverksmessig og småskala gullutvinning og markedsbaserte mekanismer eller markedsføringsverktøy.

Vedlegg D

Liste over punktkilder til utslipp av kvikksølv og kvikksølvforbindelser til atmosfæren

Punktkildekategori:

Kullfyrte kraftverk
Kullfyrte industrikjeler
Smelte- og røsteprosesser brukt i produksjon av ikke-jernholdige metaller¹
Avfallsforbrenningsanlegg
Produksjonsanlegg for sementklinker

Vedlegg E

Voldgifts- og meklingsprosedyrer

Del I: voldgiftsprosedyre

Voldgift i henhold til artikkel 25 nr. 2 a) i denne konvensjon skal foregå som følger:

Artikkel 1

1. En part kan ta initiativ til å innlede voldgift i samsvar med artikkel 25 i denne konvensjon gjennom skriftlig melding rettet til den andre parten eller partene i tvisten. Meldingen skal være ledsaget av en påstand sammen med eventuelle støttedokumenter. Meldingen skal angi tvistegjenstanden og skal i særdeleshet angi de artiklene i denne konvensjon det strides om tolkningen eller anvendelsen av.
2. Den klagende parten skal varsle sekretariatet om at den bringer en tvist inn for meklings i henhold til artikkel 25 i denne konvensjon. Meldingen skal være ledsaget av den skriftlige meldingen fra den klagende parten, påstanden og støttedokumentene som det henvises til i nr. 1 ovenfor. Sekretariatet skal sende den mottatte informasjonen til alle partene.

¹ I forbindelse med dette vedlegg betyr «ikke-jernholdige metaller» bly, sink, kobber og industrielt gull.

Article 2

1. If a dispute is referred to arbitration in accordance with Article 1 above, an arbitral tribunal shall be established. It shall consist of three members.
2. Each party to the dispute shall appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by agreement the third arbitrator, who shall be the President of the tribunal. In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint one arbitrator jointly by agreement. The President of the tribunal shall not be a national of any of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of any of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.
3. Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

Article 3

1. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the date on which the respondent party receives the notification of the arbitration, the other party may inform the Secretary-General of the United Nations, who shall make the designation within a further two-month period.
2. If the President of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the date of the appointment of the second arbitrator, the Secretary-General of the United Nations shall, at the request of a party, designate the President within a further two-month period.

Article 4

The arbitral tribunal shall render its decisions in accordance with the provisions of this Convention and international law.

Article 5

Unless the parties to the dispute otherwise agree, the arbitral tribunal shall determine its own rules of procedure.

Artikkel 2

1. Dersom en tvist blir henvist til mekling i samsvar med artikkel 1 ovenfor, skal en voldgiftsdomstol nedsettes. Den skal bestå av tre medlemmer.
2. Hver part i tvisten skal utpekt en voldgiftsmann, og de to voldgiftsmennene som blir utpekt slik, skal ved enighet oppnevne en tredje voldgiftsmann, som skal være president for voldgiftsdomstolen. I tvister mellom mer enn to parter skal partene med samme interesse ved enighet utpeke én voldgiftsmann i fellesskap. Voldgiftsdomstolens president skal ikke være borger av noen av partene i tvisten eller ha sitt faste bosted på territoriet til noen av disse partene, og skal heller ikke være ansatt av noen av dem eller ha hatt befatning med saken i noen annen egenskap.
3. Ved frafall skal den ubesatte plassen fylles på samme måte som ved den innledende utpekingen.

Artikkel 3

1. Hvis én av partene i tvisten ikke utpeker en voldgiftsmann innen to måneder etter datoen da den innstevnede parten mottar meldingen om voldgift, kan den andre parten informere De forente nasjoners generalsekretær, som skal foreta utnevnelsen innen et tidsrom på ytterligere to måneder.
2. Dersom det ikke er utnevnt en president for voldgiftsdomstolen innen to måneder etter at den andre voldgiftsmannen er utpekt, skal De forente nasjoners generalsekretær på en parts anmodning utnevne president innen et tidsrom på ytterligere to måneder.

Artikkel 4

Voldgiftsdomstolen skal fatte sine beslutninger samsvar med denne konvensjon og med folkeretten.

Artikkel 5

Med mindre partene i tvisten blir enige om annet, skal voldgiftsdomstolen fastsette sin egen forretningsorden.

Article 6

The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties to the dispute, recommend essential interim measures of protection.

Article 7

The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:

- (a) Provide it with all relevant documents, information and facilities; and
- (b) Enable it, when necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

Article 8

The parties to the dispute and the arbitrators are under an obligation to protect the confidentiality of any information or documents that they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

Article 9

Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the costs of the tribunal shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its costs and shall furnish a final statement thereof to the parties.

Article 10

A Party that has an interest of a legal nature in the subject matter of the dispute that may be affected by the decision may intervene in the proceedings with the consent of the arbitral tribunal.

Article 11

The arbitral tribunal may hear and determine counterclaims arising directly out of the subject matter of the dispute.

Article 12

Decisions of the arbitral tribunal on both procedure and substance shall be taken by a majority vote of its members.

Artikkel 6

Dersom en av partene i tvisten ber om det, kan voldgiftsdomstolen anbefale nødvendige midlertidige beskyttelsestiltak.

Artikkel 7

Partene i tvisten skal legge forholdene til rette for voldgiftsdomstolens arbeid og skal i særdeleshet benytte alle tilgjengelige midler for å

- a) stille alle relevante dokumenter, opplysninger og ressurser til rådighet for den,
- b) sette den i stand til om nødvendig å innkalle vitner eller eksperter og høre deres uttalelser.

Artikkel 8

Partene i tvisten og voldgiftsmennene er forpliktet til å behandle opplysninger eller dokumenter som de måtte motta i fortrolighet under forhandlingene i voldgiftsdomstolen, fortrolig.

Artikkel 9

Med mindre voldgiftsdomstolen beslutter noe annet på grunn av sakens spesielle omstendigheter, skal partene i tvisten dekke domstolens utgifter med like andeler. Domstolen skal føre regnskap over alle sine utgifter og forelegge det for partene til slutt.

Artikkel 10

En part som har en interesse av rettslig art i tvistegjenstanden, kan etter samtykke fra voldgiftsdomstolen tre inn i forhandlingene.

Artikkel 11

Voldgiftsdomstolen kan høre og ta stilling til motkrav som oppstår direkte på grunnlag av tvistegjenstanden.

Artikkel 12

Voldgiftsdomstolen skal fatte sine prosessuelle og materielle beslutninger ved stemmeflertall blant domstolens medlemmer.

Article 13

1. If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to make its decision. Absence of a party or a failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings.
2. Before rendering its final decision, the arbitral tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

Article 14

The arbitral tribunal shall render its final decision within five months of the date on which it is fully constituted, unless it finds it necessary to extend the time limit for a period that should not exceed five more months.

Article 15

The final decision of the arbitral tribunal shall be confined to the subject matter of the dispute and shall state the reasons on which it is based. It shall contain the names of the members who have participated and the date of the final decision. Any member of the tribunal may attach a separate or dissenting opinion to the final decision.

Article 16

The final decision shall be binding on the parties to the dispute. The interpretation of this Convention given by the final decision shall also be binding upon a Party intervening under Article 10 above insofar as it relates to matters in respect of which that Party intervened. The final decision shall be without appeal unless the parties to the dispute have agreed in advance to an appellate procedure.

Article 17

Any disagreement that may arise between those bound by the final decision in accordance with Article 16 above, as regards the interpretation or manner of implementation of that final decision, may be submitted by any of them for decision to the arbitral tribunal that rendered it.

Artikkel 13

1. Dersom en av partene i tvisten ikke møter for voldgiftsdomstolen eller unnlater å tale sin sak, kan den andre parten anmode domstolen om å fortsette forhandlingene og fatte sin beslutning. At en part er fraværende eller ikke taler sin sak, er ikke til hinder for forhandlingene.
2. Før den avsier sin beslutning, må voldgiftsdomstolen forvise seg om at kravet er reelt og juridisk velbegrunnet.

Artikkel 14

Voldgiftsdomstolen skal avsi endelig beslutning innen fem måneder etter datoen da den er fullt konstituert, med mindre den finner det nødvendig å forlenge fristen med et tidsrom som ikke bør overskride ytterligere fem måneder.

Artikkel 15

Voldgiftsdomstolens endelige kjennelse skal være begrenset til tvistegjenstanden og skal angi grunnene den bygger på. Den skal inneholde navnene på medlemmene som har deltatt og datoen for den endelige kjennelsen. Ethvert medlem av domstolen kan legge ved et separat eller dissenterende votum til den endelige kjennelsen.

Artikkel 16

Den endelige kjennelsen er bindende for partene i tvisten. Tolkningen av denne konvensjon som ligger til grunn for den endelige kjennelsen, er også bindende for en part som inntreer i samsvar med artikkel 10 ovenfor, i de spørsmålene vedkommende part inntreder i.

Artikkel 17

Dersom de som er bundet av den endelige kjennelsen i samsvar med artikkel 16 ovenfor, blir uenige om hvordan den endelige kjennelsen skal tolkes eller iverksettes, kan hver av dem bringe uenigheten inn for voldgiftsdomstolen som har avsagt kjennelsen, til avgjørelse.

Part II: Conciliation procedure

The conciliation procedure for purposes of paragraph 6 of Article 25 of this Convention shall be as follows:

Article 1

A request by a party to a dispute to establish a conciliation commission pursuant to paragraph 6 of Article 25 of this Convention shall be addressed in writing to the Secretariat, with a copy to the other party or parties to the dispute. The Secretariat shall forthwith inform all Parties accordingly.

Article 2

1. The conciliation commission shall, unless the parties to the dispute otherwise agree, comprise three members, one appointed by each party concerned and a President chosen jointly by those members.
2. In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint their member of the commission jointly by agreement.

Article 3

If any appointment by the parties to the dispute is not made within two months of the date of receipt by the Secretariat of the written request referred to in Article 1 above, the Secretary-General of the United Nations shall, upon request by any party, make such appointment within a further two-month period.

Article 4

If the President of the conciliation commission has not been chosen within two months of the appointment of the second member of the commission, the Secretary-General of the United Nations shall, upon request by any party to the dispute, designate the President within a further two-month period.

Article 5

The conciliation commission shall assist the parties to the dispute in an independent and impartial manner in their attempt to reach an amicable resolution.

Del II: meklingsprosedyre

Mekling etter artikkel 25 nr. 6 i denne konvensjon skal foregå som følger:

Artikkel 1

En anmodning fra en part i en tvist om å etablere en meklingskommisjon i medhold av artikkel 25 nr. 6 i denne konvensjon skal rettes skriftlig til sekretariatet, med kopi til de(n) andre parten(e) i tvisten. Sekretariatet skal omgående informere alle parter om dette.

Artikkel 2

1. Med mindre partene i tvisten blir enige om annet, skal meklingskommisjonen bestå av tre medlemmer, ett utpekt av hver angjeldende part og en president valgt i fellesskap av disse medlemmene.
2. I tvister mellom mer enn to parter skal parter med samme interesse i fellesskap utpeke sitt kommisjonsmedlem ved enighet.

Artikkel 3

Dersom partene i tvisten ikke har foretatt en utpekning innen to måneder etter datoen da sekretariatet mottar den skriftlige anmodningen det er henvist til i artikkel 1 ovenfor, skal De forente nasjoners generalsekretær etter anmodning fra én av partene foreta slik utpekning innen et tidsrom på ytterligere to måneder.

Artikkel 4

Dersom presidenten for meklingskommisjonen ikke er valgt innen to måneder etter at det andre kommisjonsmedlemmet er utpekt, skal De forente nasjoners generalsekretær etter anmodning fra en part i tvisten utnevne presidenten innen en frist på ytterligere to måneder.

Artikkel 5

Meklingskommisjonen skal bistå partene i tvisten på en uavhengig og nøytral måte i deres forsøk på å komme til en minnelig løsning.

Article 6

1. The conciliation commission may conduct the conciliation proceedings in such a manner as it considers appropriate, taking fully into account the circumstances of the case and the views the parties to the dispute may express, including any request for a swift resolution. It may adopt its own rules of procedure as necessary, unless the parties otherwise agree.
2. The conciliation commission may, at any time during the proceedings, make proposals or recommendations for a resolution of the dispute.

Article 7

The parties to the dispute shall cooperate with the conciliation commission. In particular, they shall endeavour to comply with requests by the commission to submit written materials, provide evidence and attend meetings. The parties and the members of the conciliation commission are under an obligation to protect the confidentiality of any information or documents they receive in confidence during the proceedings of the commission.

Article 8

The conciliation commission shall take its decisions by a majority vote of its members.

Article 9

Unless the dispute has already been resolved, the conciliation commission shall render a report with recommendations for resolution of the dispute no later than twelve months of being fully constituted, which the parties to the dispute shall consider in good faith.

Article 10

Any disagreement as to whether the conciliation commission has competence to consider a matter referred to it shall be decided by the commission.

Artikkel 6

1. Meklingskommisjonen kan avvikle meklingsforhandlingene på en slik måte som den finner passende, idet det fullt ut tas hensyn til sakens omstendigheter og de synspunkter partene i tvisten måtte gi uttrykk for, også dersom de ber om en rask avgjørelse. Den kan vedta sin egen forretningsorden etter behov med mindre partene blir enige om annet.
2. Meklingskommisjonen kan når som helst i løpet av forhandlingene foreslå eller anbefale måter å løse tvisten på.

Artikkel 7

Partene i tvisten skal samarbeide med meklingskommisjonen. Særlig skal de bestrebe seg på å etterkomme kommisjonens anmodninger om å oversende skriftlig materiale, presentere bevismateriale og overvære møter. Partene og medlemmene av meklingskommisjonen er forpliktet til å behandle de opplysninger eller dokumenter de måtte motta i fortrolighet under kommisjonsforhandlingene, fortrolig.

Artikkel 8

Meklingskommisjonen skal treffe sine beslutninger ved stemmeflertall blant medlemmene.

Artikkel 9

Med mindre tvisten allerede er løst, skal meklingskommisjonen senest tolv måneder etter at den er fullt konstituert, avgi rapport med anbefalinger til løsning av tvisten som partene i tvisten skal vurdere i god tro.

Artikkel 10

Enhver uenighet om hvorvidt meklingskommisjonen har kompetanse til å vurdere en sak som bringes inn for den, skal avgjøres av kommisjonen.

Article 11

The costs of the conciliation commission shall be borne by the parties to the dispute in equal shares, unless they agree otherwise. The commission shall keep a record of all its costs and shall furnish a final statement thereof to the parties.

Artikkel 11

Partene i tvisten skal dekke meklingskommisjonens utgifter med like andeler med mindre de blir enige om annet. Kommisjonen skal føre regnskap over alle sine utgifter og forelegge det for partene til slutt.

Bestilling av publikasjoner

Offentlige institusjoner:

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Internett: www.publikasjoner.dep.no

E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no

Telefon: 22 24 00 00

Privat sektor:

Internett: www.fagbokforlaget.no/offpub

E-post: offpub@fagbokforlaget.no

Telefon: 55 38 66 00

Publikasjonene er også tilgjengelige på

www.regjeringen.no

Trykk: 07 Xpress AS – 06/2016

